

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Iš pranešimų matosi, kad daug kolonijų rengiasi tinkamai paminėti Lietuvos Nepriklausomybės Šventę— Vasario 16-tą.

I karo skolų ir procentų konferenciją, kuri neužilgo įvyks Washingtone, tarp kitų yra pakviesta ir Lietuva.

Fasistų vadui Hitleriui stojus Vokietijos kancleriu (premjeru), vokiečių karvingumas, be abejonės, pakilsias. Vokiečių kaimynai turės budėti.

Sausio 28-tą Chicagoje radikalai prie japonų konsulato organizavo demonstraciją. Policija kelias dešimtis demonstrantų areštavo, kitus išvaikė.

Sausio 30-tą Atstovų Butas nutarė prailginti da 12-kai mėnesių dabartinius gazolino taksus — po vieną centą už galioną.

Paskutinių trijų metų laikotary vienas iš kiekvienų dvidešimt dviejų biznių ir industrinių koncernų subankrutavo; iš 6 bankų vienas užsidarė.

Tuo tarpu iš keturiadesimt kolegijų užsidarė tik viena, iš 45 ligoninių užsidarė viena ir iš 2,344 bažnyčių užsidarė viena.

Zinovai sako, kad bažnyčios, ligoninės ir kolegijos yra vedamos daugiau konservatyviškais pagrinčiais, negu šiaip jau biznio šakos. Biznis siekia plėstis ir šakotis neturėdamas užtektinai išteklių, o bažnyčios, ligoninės ir kolegijos dažniausia statomos tik tada, kuomet kapitalas ir kiti ištekliai yra patikrinti.

UŽSIMUSĖ A. J. V. KONSULAS

Praga, Čekoslovakija. — Sausio 24-tą nusizudė Am. J. V. konsulas Raymond Davis. Tą vakarą jis su savo žmona ir artimais draugais turėjo „arbatėlę.“ Buvo linksmas ir naturalus.

Jis šoko iš viešbučio antrojo aukšto į žemutinę aslą ir užsimusė. Čia pat sėdėjo Mrs. Davis, kuri pažinus savo vyrą apalpo.

Velionis Davis gimė Portland, Maine, 1883 m. 1907 m. baigė Bowdoin kolegiją o 1907 m. Yale universiteto girininkystės skyrių.

Saužudystės priežastis nežinoma. Konsulo vietą Da vis užėmė 1932 metų pradžioje.

ISROVĖ PLAUKĄ — NUSTOJO ČIAUDĖT

Princeton, Kentucky. — Sausio 29-tą slaugė Mrs. Lonnie Dickson, 48 m., išgelbėta nuo čiaudulio ligos.

Ji nuolat čiaudėjo ištisą savaitę, nuo 8 iki 25 kartų į minutę. Čiaudulys dingo, kaip iš jos nosies buvo išrautas „laukinis plaukas.“ Slaugė prižiūrėjo dr. W. T. Moore.

Dabar daktarai mano atradę naują būdą, kaip pašalinti čiaudulį.

MOTERŲ SAJUNGOS SEIMAS

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 16-tas seimas įvyks Shenandoah, Pa., rugpjūčio (August) 7-8-9 dienomis.

Nuoširdžiai prašoma kitų organizacijų tam pačiam laikui seimui nerenteti.

Marijona Čižauskienė, Mot. S-gos Centro Pirm.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 5

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, VASARIO 2, 1933

VOL.-METAI XVII

PRANCŪZIJOS IR VOKIETIJOS KABINETAI "VERČIASI"

Paryžius, Prancūzija. — Sausio 28-tą parlamentas 390 balsais prieš 193 b., premjero Paul-Boncour vyriausybei pareiškė nepasitikėjimą ir jį tą pačią dieną šalies prezidentui Lebrun'ui sudėjo rezignaciją.

Boncour kabinetas išsilaikė tik 40 dienų. Jis atsirado nuvertus Edouard Herriot kabineta, kuriam pareikštas nepasitikėjimas dėl jo nūro sumokėt Am. J. V. karo skolas ir procentus priėjusius 1932 m. gruodžio 15-tą.

Boncour kabinetas griuvo sąryšy su taksų biliaus svarstymu. Vyriausybė reikalavo pakelt penkiomis procentais taksus, kad tuo būdu subalansuoti valstybinį biudžetą. Po karštų debatų, parlamentas minėtą bilių 390 balsais prieš 193 b. atmetė.

Prezidentas Lebrun pakvietė Edouard Daladier sudaryt naują ministerių kabinetą, kurs pakvietimą priėmė ir griebėsi "lipdymo" darbo. Daladier pasiėmė sau premjero ir krašto apsaugos ministerių vietas, Boncour priėmė užsienio reikalų ministerio vietą.

Paryžiu, Lyone, Nice ir kituose didesniuose miestuose įvyko smarkios demonstracijos, kuriose protestuojama prieš taksų didinimą. Tuo tarpu prie dabartinių taksų valstybės išdada kiekvieną dieną brenda po \$1,250,000 deficitan.

Naujo kabineto ateitis irgi neaiški.

Berlinas, Vokietija. — Sausio 28-tą nusivertė ir vokiečių generolo von Schleicher kabinetas. Kaltinama fasistai.

Svarbu pažymėt, kad gen. Schleicheris Papeno kabinete vaidino svarbią rolę, o kai atsistoję kabineto priešaky, kaip kancleris, tai daug kas tvirtino, kad Vokietija gavo stiprią valdžią. Patį Schleicherį laikė geležinės valios ir rankos vadu. Matyt, gyvenimas yra stipresnis už "stipriausius" vadus.

Prezidentas Hindenburg čia pat pakvietė buvusį kanclerį von Papeną, kuriam pasiūlė sudaryt naują kabinetą. Von Papenas mėgino susitart su fasistų, nacionalistų ir katalikų centro lyderiais. Sudarius iš šių trijų grupių bloką naujas ministerių kabinetas turėtų parlamente žymią daugumą. Bet Papeno pastangos nuėjo veltui.

Paskesnės žinios praneša, kad Hindenburgas pakvietė sudaryt kabinetą fasistų lyderį Adolfą Hitlerį ir šis sutikęs.

Hitlerio sudaryto kabineto sąstatai taip išrodo: Hitler — kancleris, Franz von Papan — vice kancleris, K. von Neurath — užsienio reikalų ministras; kiti ministrai — A. Hugenberg, W. Frick, H. Goering, gen. Werner von Blomberg (krašto apsaugos), S. von Krosigk, F. Seldte, E. Reybenach.

Hitleris veda pasitarimus su centristais (katalikų partija), kad gauti jų paramą. Centristams atsiskaičius remti, Hitleris ir jo talkininkai neturės parlamente daugumos pasitikėjimo. Tuo atveju Hitleris žada išgaut prezidento autorizaciją paleist parlamentą ir paskelbti naujus rinkimus, kurie eity po obalsiu: "Fatherland (tėvynės) gelbėtojai eina su Hitleriu ir Hindenburgu!"

Ar šiaip ar taip, Hitlerio tapimas Vokietijos kancleriu sujudino Europą. Kas toliau bus — pagyvensim pamatysim. Kai kas jau spėjioja, kad Vokietija randsi monarkijos ar kraštutinės diktatūros išvakarėse. Ex-kaizeris Wilhelmas džiugiasi ir kalba apie sugryžimą į savo šalį. Iš antros pusės socialistai ir komunistai žada "nepasiduoti."

NEPAPRASTAS KONCERTAS

New York. — Sausio 25 d. Madison Square Garden, New Yorke, įvyko penktas Festival koncertas. Dalyvavo tūkstantinis choras; 200 asmenų simfoninis orkestras, vadovaujant p. Walter Damrosch. Koncertas susidarė iš 2 dalių: Bethoveno "Missa solemnis" — Agnus Dei ir Bethoveno "Devintas veikalas — Movement."

Antroje daly, su choru ir orkestru programoje, pasirodė tarptautinė "pageant," kurioje dalyvavo 32 tautinės grupės su savo vėliavomis. Lietuvius atstovavo Karalienės Angelu par. choro, Brooklyne, 12 narių su Lietuvos vėliava. Buvo tai

graudus paveikslas. Visus sujudino, kada visų tautų vėliavos plevėsavo, pridėjimo aktui reiškiant — užlaikyt tarptautinę taiką. Bet koks supuolimas buvo: Lietuvos vėliava plevėsavo tarp Kinijos ir Suomijos, o lenkų šalia japonų iš kitos scenos pusės.

Šešiolika tūkstančių žmonių ilgai plojo p. Damrosch ir programos dalyviams. Lietuviai labai gražiai pasirodė. **Buvęs**

New York. — Sausio 26-tą didelės audros Atlantiko pakraščiuose padarė daug nuostolių. Daug valčių vilnys nutraukė tolyn į jūrą.

Iš Visur

HALLORAN PALIUOSAVO

Phoenix, Arizona. — Sausio 25-tą teismas paliuosavo John J. Halloran, turtingą medžių pirkli.

Ji kaltino, kad padėjęs Mrs. Judd supiaustytį į dalis nužudytą Agnes Anne Leroi ir Hedvig Samuelson kūnus, pataręs jai laikyt paslapty ir pabėgt į Californiją. Tie Mrs. Judd kaltinimai ir valstybės gnyjų prirodinėjimai buvo persilpni įtikinti teisėja Niles, kuris išdavė pačiuosojantį nuosprendį.

Kaip žinoma, Mrs. Judd už įvilypę žmogžudystę yra nu-teista mirti ir bausmės įvykdymas buvo nuskirtas šių metų vasario 17-tą, bet pardoną tarybos nutarimu, jos įvykdymas atidėtas į balandžio 17-tą.

Chicago, Ill. — Sausio 25-tą nesusigauti asmenys kėsinosis nušaut Al. Capone seserį Mrs. Mafalda Maritote. Iš 4 šūvių tačiau nei vienas nekludė.

Los Angeles, Cal. — Sausio 25-tą savo namuose, po 6 mėnesių sirgimo, mirė Lewis J. Selznick, 62 m., vienas seniausių judamų paveikslų industrijos pionierių. Velionis buvo sūnus vargingo žydo imigranto iš Rusijos.

BANDITAS 3 NUKOVĖ, 1 SUZEIDĖ

Philadelphia, Pa. — Sausio 26-tą banditas nukovė dvi moteris, policistą Frederick J. Dolan, o vieną moterį sunkiai sužeidė.

Kuomet banditas užpuolė Yetter Copper ir toji pamatė į jį atkištą revolverį, pradėjo spiegti, banditais ją nukovė vietoje. Kitos dvi moterys, išgirdę šūvius, bėgo laiptais žemyn žiūrėt kas atsitiko, ir viena iš jų — Patsy Miller iš Camden, N. J., buvo nukauta mirtinai, kita sužeista. Bėgančiam banditui keilią užstojo policistas Dolan, kurs išgirdęs šūvius skubinosi į tą vietą: Banditas jį irgi nukovė. Žmogžudys ieškomas.

New York. — Sausio 26-tą atplaukė laivas "American Merchant," kurs atvežė 22 asmenis išgelbėtus nuo nuskendusio britų laivo "Exeter City." "Am. Merchant" laivo kapitonas G. C. Stedman už pasiūlymą apdovanotas medaliu.

St. Perpetue, Quebec. — Sausio 26-tą farmeris Lucien Gerard užmušė 4 savo vaikus. Penktą atrado sunkiai sumuštę ir kritiškai padėty. Gerald sumintas.

SLYKSTUS ŽMOGŽUDYS

New York. — Sausio 27-tą 22 m. amžiaus negras Lloyd Price prisipažino, kad jis įsilivijo 6 metų amžiaus mergaitę Helen Sterler į rūsi, ją užatakavęs ir užmaugęs. Žmogžudį išdavė pašalęs atrastas kriminalo papildymo vietoje.

FORDAS ŽADA ATLEIST ŠIMTĄ TŪKSTANČIŲ DARBININKŲ

Detroit, Mich. — Pereitą savaitę Ford Motor Co. pradėjo uždarinėt savo dirbtuves.

Sausio 26-tą susstreekavo Briggs Manufacturing Co. dvi dirbtuvės, kur dirbo apie 6000 darbininkų ir išdirbinėja Fordo automobiliams reikalingas dalis. Fordo oficialai sako, kad jie be Briggs kompanijos žmonių talkos negali operuoti.

Briggs kompanijos darbininkai sako susstreekavę ne dėl algų nukapojimo, bet dėl atlyginimo kas link "negyvojo laiko" (dead time), kuris atsiranda pereinant iš vienos dirbtuvės dalies į kitą, arba susigadinus mašinai.

Jeigu dalykai nepakryps į gerąją pusę, Fordas žada uždaryt ir kitas dirbtuves, veikiančias po visą šalį, kuriose dirba apie 100,000 darbininkų.

Henry Ford kaltina savo kompetitorius ir bankierius, kad jie siekdami paimti į savo rankas Fordo koncerną, deda pastangų trukdyt naujų automobilių išdirbystę.

Paskesnės žinios paduoda, kad Briggs kompanijos dirbtuvėse streikas įra, būk dalis darbininkų grįžus darban.

Sausio 30-tą prie Briggs dirbtuvių įvyko riaušės. Du asmenys sužeisti. Policija dešimt asmenų areštavo.

MOTERYS UŽ TAIKĄ IR GEROVĖ

Springfield, Ill. — Sausio 26-tą apie 7 tūkstančiai moterų — senų, jaunų, motinų, mokyklų merginų — surengė parada, kurio tikslas buvo atkreipt visuo-mėnės ir vyriausybės dėmesį į minkštąs anglies kasyklų darbininkų sunkią būklę.

Steito ir miesto policija stovėjo "ant kojų." Bet moterys parodavo ramiai. Nuvykę prie gubernatoriaus, moterų atstovės išdėstė apie apgalvintą karą einantį tarp United Mine Workers ir Progressive Miners of America unijų ir įteikė peticiją reikalaujančią pašalpos ir kitų lengvatų. Gubernatorius Henry Horner padėjo moterims už tvarkingą demonstraciją ir pažadėjo dėt pastangas atstatymui taikos ir gerovės.

Demonstrančių priešaky, gedulo ženklais, ėjo 50 moterų, kurių vyrai ir tėvai žuvo Moweaqua kasyklos katastrofų pereinū Kūčių dienoje.

APIE KINŲ-JAPONŲ MŪSIUS

Shanghai. — Sausio 30-tą kiniečiai paskelbė, kad tos dienos kovose Jehol provincijoje kiniečiai išmušė šimtus japonų.

Japonai giriasi, kad į keturias dienas jie atmušė net tris kiniečių atakas prie Didžiosios Kinų Sienos.

Sausio 30-tą Japonijos užsienio reikalų ministeris Yasuya Uchida pasitintė Tautų Lygai notą, kurioje grasina išstot iš Lygos, jei šis nepakeis savo nusistatymo Mandžūrijos klausimu.

AIRIAI ISSIRINKO NAUJĄ SEIMĄ

Dublin, Airija. — Sausio 24-tą įvyko seimo (parlamento) rinkimai. Daugumą atstovų laimėjo dabartinio šalies prezidento Eamon de Valeros partija — Fianna Fail. Rezultatai toki: Fianna Fail — 76, Cosgrave partija — 47, centriečių partija — 11, darbiečių — 8, nepriklausomų — 8, nepriklausomų darbiečių — 1; ir trys vietos da neišaiškintos.

Priesrinkimų kova buvo aštri ir pasižymėjo riaušėmis. Daugelį stebina darbiečių gautas atstovų skaičius. Prieš rinkimus pranasauta jei ne visiškias, tai bent didelis darbiečių susmukimas.

Pasirodo ir prie naujo parlamento De Valera iš sunku vest politinę liniją, kuri labai paini ir atsakominga.

RADO NEGYVA GARSIA POETĖ

New York. — Sausio 29-tą atrado jos apartamento maudyklę mirusią plačiai žinomą poetę Sara Teasdale, 48 m. amžiaus. Veliionė paskutiniaisiais laikais sirgusi nervų liga.

Velionė savo veikalais pradėjo rodytis nuo 1907 metų. Tarp svarbesnių veikalų yra šie: "Helen of Troy" (poema), "Love Songs," "Flame and Shadow," "Dark Moon" ir kiti.

Velionė da gyva būdama pareiškė norą, kad jai mirtis būtų sudėgintas, o pelenai išbarstyti po jūrą.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

SISTEIGĖ PHILADELPHIJOS APSKRITIS

10-tos, 20-tos ir 301-mos kuopų suvažiavimas įvyko sausio 15 d., 1933, sv. Andriejaus parapijos svetainėje, Philadelphia, Pa.

Susirinkimą atidarė pirm. S. Bairūnas 5:00 val. po pietų malda.

Seka surašymas dalyvaujančių delegatų. 20 kp. — Jos. Turauskas, Ant. Balnolis, Jonas Mikušauskas, S. Bairūnas; 301 kp. — T. Darguzienė, J. Gudonienė, P. Mockus, S. Daugiela, M. Jušinskas, P. Staniškis; 10 kp. ir buvo delegatų.

Svarstoma suvažiavimo tikslas. Vienbalsiai pristatė, kad suvažiavimas virstų upskirties suvažiavimu.

Nutarta kreiptis į Centrą dėl reikalingų dokumentų upskirties įsteigimui. Taip, prasome Centrą parūpinti reikalingus dokumentus.

Įnešta, parenta ir nutarta surengti kokią pramogą dėl apskirties fondo. Į komisiją išrinkti šie: A. Poniškis, Jos. Turauskas, J. Gudonienė.

Seka valdybos rinkimas. Pasilieka tie patys: dvasios vadas bus iš kiekvienos kvopas bus J. Kaulakis, kur I. Zimblis, kun. J. Cepukas' tis.

Sekantis susirinkimas įvyks kaip tik gausime raštus iš Centro apskirties reikale.

Pirm. S. Bairūnas susirinkimą uždarė 6:30 val. po pietų.

Pirm. S. Bairūnas Rašt. P. Staniškis

Susiv. Centro priedas: Gerb Philadelphiajos kuopų atstovai rašo: kad "nutarta kreiptis Centran dėl reikalingų dokumentų."

Įkurti Susiv. apskirtį specialiu dokumento ar leidimo nereikia. Susiv. Centras gali tik tiek pasakyti, kaip yra nurodyta Susiv. Konstitucijos str. 37, pragrafai 1, 2 ir 3.

1) Kuopos susitarusios tarp savęs, gali rengti apskirti suvažiavimus geresnioms organizacijos reikalų aptarimui Susiv. gerovei ir jo išauginimui; reikia gerai įsidėmėti, kad tokios apskirtys turi Susiv. reikaluose tik patariamąjį balsą.

2) Apskirtys sudaromos nematoma, kaip iš 3-jų kp. ir tik viena apskirtis tegali būti tam pačiam mieste, neiširnt, kiek daug kuopų ten būty.

3) Apskirtys savo suvažiavimuose išsirenka organizatorius, kurių pareiga organizuoti naujas kuopas ir priirašinti naujus narius savo apskirtyje."

Tai svarbiausieji uždaviniai organizuojant Susiv. apskirtis. Esame tikri, kad Philadelphiajos susiorganizavusios kp. daugelį ką galės nuveikti fraternalės dirvos veikime.

Linkėjame geriausio sekimosi, užmanytojams ir raginame, kad ir kitos artimesnės kuopos, kaip Camden ir Chester prie to gražaus darbo prisidėty.

Juozas B. Saliūnas, L.R.K.S.A. Sekretorius

MORRISON IR RUBLEF RENKA FAKTUS

Kietos anglies operatorius ir angliakasių atstovų rinkti arbiteriai (tarpininkai) algų ginčo iširšimui — Frank Morrison ir George Rublee, sako, darbuojas Jie renka iš abiejų pusių faktus. Kada bus nuosprendis ir koks jis bus — parodys ateitis.

Kalbama ir rašoma, kad Prezidento Roosevelto kabinete Darbo Sekretoriaus vieta užims Miss Frances Perkins iš New York.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

išeina Ketvirtadieniai Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA.

1 m. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig poreikavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00. Foreign Countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising Rates on application.

"GARSAS"

3 E. SOUTH STREET, (P. O. BOX 421) WILKES-BARRE, PA. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711.

APIE NAUJOS ADMINISTRACIJOS EKONOMINĮ PLANĄ

Būsimo Prezidento Franklin D. Roosevelt artimiausi ekonomijos patarėjai, kaip Dr. Rexford Guy Tugwell, Columbia universiteto ekonomijos profesorius, ir kiti, išdirbo naujai administracijai ekonominį planą.

Salis pergyvena didelį nedarbą ir ekonominę depresiją. Apie 13-ka milijonų sveikų vyrų ir moterų norinčių dirbti, randasi be darbo, jie ir jų šeimos pusbadžiauja, arba minta iš labdaryių ir valdžios "almužnų," tai visi susidomėję, ką gero duos nauja administracija su Prezidentu Roosevelt priešaky, kuri atsistos prie šalies vairo kovo 4-tą.

Roosevelto ekonominiai patarėjai savo programą sutraukė į 7 punktus, kurie taip išrodė:

1. Padidinti pajamų ir pelno taksus, ypač dėl aukštesnių kategorijų; pardavimo taksus (sales tax) panaikinti.

2. Skubus viešų darbų programos vykdymas, pradžioje apimantis bent \$5,000,000,000; tiesioginis suvargusių bedarbių šelpimas; pusiavie projektų vykdymas prisidedant Rekonstrukcinei Finansinei Korporacijai.

3. Viešų visuomeninių pelnų mažinimas visuomenės (pirkėjų) naudai.

4. Pinigų vertės palaikymas; susilaikyti nuo infliacijos, t. y. nuo padauginimo kursuojančių pinigų.

Čia vietoj pažymėti, kad atsiranda asmenų, ir tai da labai įtakingų, kurie įrodinėja, kad padauginimas kursuojančių pinigų sumažintų depresiją ir jos pasekas. Tuomet esą pakiltų ūkio produktai ir fermeriai galėtų padėti iš savo skolų. Roosevelt patarėjai įrodinėja, kad tai būtų klaida. Pinigų kiekis nuolat kyla, o gerovės smunka žemyn. Pavyzdin, 1929 metais, kurie laikomi gerovės ūkuru (viršūne), cirkuliacijoj buvo \$4,800,000,000, o šiais laikais yra \$5,700,000,000. Taigi, jeigu nuo pinigų daugėjimo pareitų gerovė (prosperity), tai jų būtų laipsniškai kilus, o ne smukus žemyn. Pinigų infliacija nedavė gero Anglijai ir kitoms šalims, ji nieko gero neužtikrintų nei Amerikai, tik išauktų paniką ir susmukimą.

5. Biudžeto subalansavimas, atšaukiant 18-ji Amendmentą (priverstinis prohibicijos įstatymą), kas pakeltų taksų pajamas.

6. Subalansavimas daugmeninių kainų (wholesale price), ypač ūkio produktų žvilgsniu, su smulkeniško išpardavimo (retail) kostumeriams (pirkėjams) kainomis. Kongresas šiuo reikalu pradžią jau yra padaręs.

7. Racionalizavimas skolų su kuriomis vyriausybė turi sąryšio. Taip pat racionalizavimas užsienio prekybos, muitų revizija, naujų rinkų suradimas amerikiečių žaliai medžiagai ir gaminiams.

Prie septinto punkto būsimo Prezidento patarėjai nurodo Sovietų Rusiją ir jos rinkas. Bet pirm, negu sovietų valdžia pasidarys sukalbamesnė, ji reikalauja pripažinimo. Prieš sovietų vyriausybės pripažinimą griežtai jau pasisakė Am. J. V. organizuotų darbininkų vadas—Am. Darbo Federacijos Prezidentas William Green. Jis nurodo į tai, kad mūsų šaliai daugiau parduodant savo gaminių Rusijai, atsilpygiant, mes turėsime ir pas juos daugiau pirkti. Tas reikią, kad Am. J. Valstybių darbininkai turės nukentėti materialiai ir moraliai, kadangi šios šalies visuomenė turės pirkti produktus, kuriuos kruvinu prakaitu gamina sovietų pavergta darbininkija.

ORGANIZUOTŲ DARBININKŲ IR FARMERIŲ VADŲ PAREIŠKIMAI

Sausio 26-tą Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green ir Amerikos Farmų Biuro Federacijos (Am. Farm Bureau Federation) prezidentas Edward O'Neal padarė pareiškimus, kurie verti išidėmėjimo. W. Green išsireiškė, kad 2,500,000 organizuotų unitarijų pasirenge maršavimui ir gal būt tokiai kovai, kurios šis šalis iš darbininkų pusės da nėra mačius.

Ed. O'Neal sako: "Jeigu nieko nebus padaryta Amerikos fermerių gerovei, nedaugiau kaip už dvylikos mėnesių mes turėsime revoliuciją."

Vyriausybė ir biznio vadai raginami į tai atkreipti dėmesį.

Daug kas tebisi iš p. Green tokio radikalaus pareiškimio. Šiaip jau jį įprasta buvo laikyti nekaringu, nuolankiu žmogumi. Manoma, kad jo karingumą uždegė kiti unijos žmonės.

Ar šiaip, ar taip, jų pareiškimai neišrodo į blifavimą ar į tuščias frazes. Už jų randasi milijonai bedarbių, badaujančių ir desperacijos apimtų Amerikos gyventojų piliečių.

Apžvalga

9770 SAVANORIŲ GAVO ŽEMES

Lietuvos laikraščiai praneša:

"Besikuriant nepriklausomai Lietuvai, į laisvės gynėjų eiles stojo tūkstančiai savanorių. Savanoriams duodama pirmenybių žemės gauti. Žemė savanoriams buvo pradėta dalinti 1920 metais. Tais metais žemės gavo tik 55 savanoriai. 1921 metais žemės gavo jau 182, 1922 met. — 156, 1923 met. — 1549, 1924 m. — 1484, 1925 — 999, 1926 m. — 582, 1927 m. — 1038, 1928 m. — 1310, 1929 m. — 743, 1930 m. — 739, 1931 m. 451 ir per šiuos metus — 480. Vadinasi, žemė aprūpinta jau 9770 savanorių (tame skaičiuje ir žuvusių kaunose savanorių šeimos). Savanorių ligi šiol yra suregistruota, iš viso 10,571. Tokiu būdu šeimai, kad žemės negavo dar 801 savanoris."

Savanoriams žemė duodama šiant Steigiamo Seimo priimtu žemės Reformos įstatymu. Duodama žemė iš buvusių didžiųjų žvyrų, kuriuos valdė svetimtaliai, daugumoj lenkai, priešingi Lietuvos tautinei ir kultūrinei šivei.

PRIE KO LENKAI PRIVĖD VILNIJĄ

Pačių lenkų spauda rašo apie paprastai išsiplatinusią saugulysčių epidemiją. Štai kaip išrodo skaitlinės:

1932 m. per 11 mėnesių Vilniuj žudėsi 189 žmonės, iš jų 112 mirė. Daugiausia žudosi nuskurdę inteligentai. Jų žudėsi 143. Kaimuose per pirmą 1932 m. pusmetį žudėsi 88 žmonės, iš jų 37 mirė. Žudėsi daugiausia nuskurdę ūkininkai ir dvarininkai. Palyginti su 1931 metais savidusėjų padidėjo 90 procentų.

Vilniaus lietuvių laikraščiai šaliai tvirtina, kad sodiečiai ir inteligentai žudosi, neturėdami ž valgyt.

JOVANOS IR "JOVALAS"

Dienrašty "Ryte" A. K-šta rašo:

"Kalėdų šventių metu viena amerikietė, įžymi lietuvių veikėja, atsuntė mano vardu siuntinėli, kuriame buvo šioke tokie dakteliai—mažmošiai, skirti dovanėlėms jos brangiems asmenims—sūniui, krikšto dukrelei, giminiui, geriamis pažistamiems ir tt. Vienas daktelis buvo ir vienai Kauno įžymiai poniai. Kai kurie tu daktelį buvo vartoti. Bet vis tik visam siuntinėliui uždėta maito Lt. 99.25. Be to dar priskaityta keli litai artėlis ir komisio. Kadai kaip brangiai atsiųstuosius daktelius vertintume, bet jie tikrai neverti tiek, kiek už juos sumokėta maito ir kitų išlaidų.

"Esu girdėjęs jau ne vieną nusiskundimą, ypač iš kaimiečių, kad atsiuntiamosios iš Amerikos dovanos toli gražu nesantios tiek vertos, kiek už jas sumokama maito. Neseniai viena amerikietė lietuvių atsuntė savo gerai pažįstamai vienai mažmošėlei, už kurį reikėję sumokėti apie 40 litų maito, o pata daktelis buvęs nedaugiau kaip 15—20 litų vertas palyginant su Kauno kainomis. Kai siuntinėlis gavėja pasiskundusi siuntėjai, tai ji, ne be pagrindo, parasiusi apie Lietuvą nelabai išvėnių dalykų. Sakau atsiuntėsi ne be pagrindo, nes, kiek žinau, kai kuriose valstybėse iš tikrųjų nuo siuntinamųjų dovanų, ypač šventių metu, joks maitas neįjama. Žinoma, juk maitas imamas ne valdininko nuožūra, bet pagal maito tarifą, kuris yra įstatymu nustatytas. Bet kai žiūrima, tik įstatymo raidė, o ne jo prasme ir dvasios, tai dažnai lieina absurdas. Taigi šis dalykas pas

Organizuotų darbininkų lyderiai reikalauja, kad neatidėliojant būtų trumpinamos darbo valandos; žmoniškų algų užtikrinimas; teisė organizuotis; federalė kontrolė korporacijų darandų tarpstatinė (interstate) biznij; nacionalis ekonominis planas; investorių protekcija; darbininkų teisių sulyginimas industrijose, kur jie dirba; vyriausybės kontrolė kredito produkcijos finansavime; federalis įsikišimas kas link darbo, pajamų, ekonomio balanso nustatymo; teisingas turto padalinimas nustatant pajamų ir pelno taksus.

Dabartinės republikonų administracijos dienos jau baigiasi. Reik tikėtis, kad šiuos pareiškimus ir įspėjimus girdi ir mato būsimo administracijos lyderiai.

KAS DEDAS SOVIETIJOJ

Kazokai įvarė komisarams baimės

Nors Sovietų Rusijos cenzūra labai aštri, bet vis dėlto žinios "iš komunistų rojų" prasiveržia įvairiais keliais. Tos žinios parodo, kad gyventojai ten vargsta, kenčia, velka baisų jungą ir kai kada mėgina stoti į kovą su savo pavergėjais.

Paskutiniu laiku pasklido žinių, kad sovietų vyriausybė kelias dešimtis tūkstančių kazokų ir jų šeimynas iš Šiaurinio Kaukazo, Kubanos regiono, ištrėmė į Tolimąjį Sibirą, o į jų vietą sukrausto raudonosios armijos veteranus.

Apie kazokų maistą įdėni žinių paduoda rusų imigrantų laikraštis "Vozroždenija," leidžiamas Paryžiuje.

Kazokai, nepakęsdami vargo ir bado sukilo. Jų armijai vadovavo reguliarūs kazokai oficeriai. Visi kazokai moka gerai vartoti ginklą ir visi sukilo, išskyrus senelius besveikačius ir vaikus. Karas buvo smarkus. Kazokai buvo užėmė kelias sovietų armijos stovyklas. Jie turėjo šautuvus, kulksvaizdžius, truko tik sunkios artilerijos.

Greitu laiku sukilėliai užėmė teritoriją 250 kvadratinėjų mylių dydžio ir įsteigė savo laikiną vyriausybę su generolu Govorin priešaky.

Sovietų vyriausybė iš Rostovo pasiuntė raudonąją armiją numalšinti sukilimą. Po trijų dienų kovos į sukilėlių rankas pateko keturios lauko kanuolės, 11 kulksvaizdžių, šimtai šautuvų ir daug medikališkų priemonių ir medžiagos. Sukilėlių generalis štabas sulaukė savo jėgas nuo vėjimosi sumuštos raudonosios armijos, bet įsakė tvirtintis savo pozicijose pasitiktin, kad kiti distriktai prisidės prie sukilimo.

Po to sovietų vyriausybė pasiuntė gausią armiją gerai aprūpintą ginklais ir amunicija ir tik po 12 dienų atkaklių mūšių sukilėliai buvo nuveikti. Mūšių vietos buvo nuklotos nukautųjų kūnais. Raudonai armijai buvo įsakyta neimti nelaisvėn, bet užmušti ant vietos.

Komisarai gali triumfuoti, kad jų rankose randasi tankai, kanuolės, šautuvai ir kitos žudymo priemonės, o jų priešai randasi beginkliai.

Tiesa, ir šiuo užklausanam galutinai atsakyti negalim; bet galim kiek nors.

Kalbant apie senovės Aziją, reikia būtinai prisilaikyti ir senovės kalendoriaus. Mūsų laiko skaitlinėje ne vien metas, bet ir valanda labai daug reikią. Kadangi mums netrūksta įnagių ir tokius smulkučius sužiūrėti. Kitaip būta kitados. Nekalbant apie valandas, net ir čieliai metai ne ką daug anuomet svėrė. Šimtmetis, gal nūn sakytum amžius, tai ir buvo veik pati smulkiausi laiko dalelė. Teg taisyklės prisilaikant, išsižiūri, jog apie aštuoni tūkstančiai metų, senovės kalendoriaus prisilaikant, ypač Azijos pakraščiuose sutinkam jau čielus žmonių būrius. Suprantama, dabar juos mes vadinam tautomis; anuomet, — būriai.

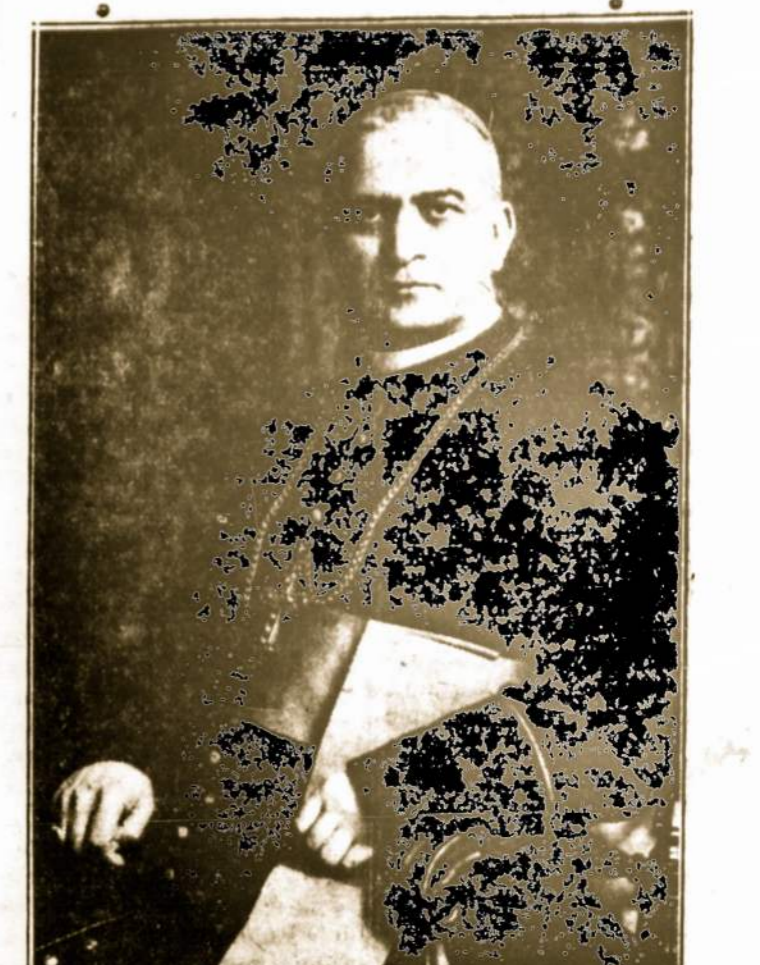
Ten, kur dabar atsiranda Kinija, ir gerai mums žinomas Sibyras, žmonės jau šimtų-tūkstančiais blakėsi. Ir buvo panašūs dabartiniams kinams savo išvaizda. Kitaip sakius, — mongolai.

Gi ten, kur dabar yra Persija, Palestina, ir taip toliau, gy-

Sausio 26-tą Bowling, Ohio, buvo išlicitavimas Wallace Kramp farmos. Minėto fermerio skola siekė \$800.00. Susirinkę fermeriai išvyjo Inter-City Finance kompanijos menagerį John Crom ir viską patys išpirko — už 14 dolerių. Farmeriai sako — jie nematė kitos išeities parodyt savo būklės visuomenei, kaip tik stojant vienas už kitą. Jie sako — mes nesam komunistai, tik ištikimi amerikiečiai. Kova už būvį priverčia imtis tokių priemonių.

Ir kitų vietų fermeriai energingai organizuojasi ir kovoja su jų nuosavybių išlicitavimu, ypač patekimu į kompanijų ir spekuliantų rankas.

Sausio 27-tą Atstovų Butas 129 balsais prieš 118 b., sausojo įstatymo vykdymui biudžetą nustatė \$8,440,000. Prohibicijos departamentas reikalavo \$9,126,000.

A. A. ARKIVYSKUPAS JURGIS MATULEVIČIUS. Pirmasis Lietuvos Apaštališkas Vizitatorius, garbingas Lietuvos ir Bažnyčios veikėjas, buvęs Marijonų vienuolyno viršininkas. 1918 m. buvo paskirtas Vilniaus vyskupu. Gimė 1871 m., mirė sausio 27, 1927 m., Kaune.

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

V.

Kad ir trumpai Azijos sausžemį, vandenį, orą, dalis apibėgus, antras iš eilės klausimas: na, o kada gi ir kaip pirmieji žmonės ten atsirado?

Atsakyti į tai galutinai veik negalima. Žinom tik tiek, tai yra, kad žmogus ne amžinastis. Jis turėjo pradžią. Bet kadangi jis pats buvo užimtas kuo kitu, o nebuvo kito jį pavaduoti, užtat toji taip mums svarbi data paliko neužrašyta.

Tai viena. Antra. Žinia taip pat, jogei pirmutinis žmogus atsirado Azijoje. Prie šio punkto ne vienu keliu cinama. Vieni eina vienaip, kiti kitaip. Tačiau visi prieina prie to paties bendro galo, vadinasi, kad Azija yra tai lopšys, kuris užuėmė pirmąjį žmogų, tik tiek galim pasakyt ir mes. Dėl to gi kai kiti, taip ir mes, paliksim žmogų kaip vieneta, o imsimės už žmonių būrio, kuris, jei ir ne visai atitinkama, tai nors bent šiokią-tokią istoriją turi. Reikią, kada atsirado Azijoje žmonių būriai?

Tiesa, ir šiuo užklausanam galutinai atsakyti negalim; bet galim kiek nors.

Kalbant apie senovės Aziją, reikia būtinai prisilaikyti ir senovės kalendoriaus. Mūsų laiko skaitlinėje ne vien metas, bet ir valanda labai daug reikią. Kadangi mums netrūksta įnagių ir tokius smulkučius sužiūrėti. Kitaip būta kitados. Nekalbant apie valandas, net ir čieliai metai ne ką daug anuomet svėrė. Šimtmetis, gal nūn sakytum amžius, tai ir buvo veik pati smulkiausi laiko dalelė. Teg taisyklės prisilaikant, išsižiūri, jog apie aštuoni tūkstančiai metų, senovės kalendoriaus prisilaikant, ypač Azijos pakraščiuose sutinkam jau čielus žmonių būrius. Suprantama, dabar juos mes vadinam tautomis; anuomet, — būriai.

Ten, kur dabar atsiranda Kinija, ir gerai mums žinomas Sibyras, žmonės jau šimtų-tūkstančiais blakėsi. Ir buvo panašūs dabartiniams kinams savo išvaizda. Kitaip sakius, — mongolai.

Gi ten, kur dabar yra Persija, Palestina, ir taip toliau, gy-

veno žmonės panašūs mums. Visai jie save vadino. Bet dažniausiai vadintą juos semitais. Tie patys šiandien vadinasi žydais. Atrodytų, jog žydai už mongolus buvo kur kas aukščiau iškilę.

Na o pačiame Azijos viduryje gyveno žmonės nei mongolams panašūs, nei žydams artimi. Jie vadindavosi turonais.

Jų būta ir už mongolus ir už žydus apskuresni. Kai jie pamatė žyduose pažangos eigą, nieko, nelaukė susiburia vienybėn ir atėję užgariauja žydus visus iki vienam. Ir laiko juos savo vergais net apie porą tūkstančių metų. Aiškus dalykas, žydams tas nepatiko. Kas gyvas bėgo Arabijon, Babilionijon, ta ir garsian Kanaano apskirtin.

Galų-galę, kai kitados turonai, taip dabar žydai iš visų kraštų subėgė išmūša lauk turonjus ir savo žemes atsiima atgal. Ir, kaip kitados žydai, taip dabar turonijai žydų supliktai neša savo kailius į tolimiausius žemės sklypus. Dalis jų atsiklūva Europon.

Kad ir ne mūsų dalykas, tai vienok gal nieko nekėnas, jei prie šio punkto ilgiau užtruksim.

Atrodytų, jog anieji senovės turonijai, ar tik nebus mūsų ainijai. Anądien jau suminėjom lietuvių ir žydo artimas ypatybes, tai yra, kad jiedu amžinai mėgla vienas kitam užjausti, ir tam panašiai. Daleidus, jog istoriją sekam gerai, reikią, kad lietuviai esą anų turonijų atžalos, ką žyduis vergijoje per du tūkstančių metų laiką, — nebūtų naujiena, dėl ko taip yra. Jeigu lietuviai, kaip valdovai, ir tiek laiko išleiko žyduis savo pavaldiniais, vienų ypatybės perėjo kituosenai. Iš netyčių, ant kiek žydai sulietuvėjo, ant tiek lietuviai sužydėjo.

Tai vienok, kas gal mums svarbiau šičionai, tai gal tas, kad žydai iš savo žemių išbaidyti, savo žydikiumo nemeta. Priešingai, ir kur tik atsiklūva, visur savo tautinę sąmonę ugdią. Turonijus lauk išlavę, grįžta atgal savon žemėn kur kas didesniais ir galingesniais. Kai

matai Arabija, Mesopotamija, Kanaanas susivienija. Apie tūkstantis ir penki šimtai metų prieš Kristaus gimimą, išprogrta Asirija. Kitaip tarus, geriau mums girdėta Sirija.

Zydai turonij išmokinti, nelaukia, kol kits juos užpuls; dabar jau jie kitus visupirmu užpuola.

Dvylikmetė amžiuje pirm Kristaus, žydiškoji Sirija gana stipriai galinėjosi su kur kas už savo tvirtesne Babilonija. Kau-lyns tęsėsi ilgas amžius. Galu-gale pasirodė, jog babiloniečiai tai ne turoniai! Apie septinto amžiaus pradžią, Sirija ir jo sa-vo sostinė Niniva pakliūva ba-bilioniečių nuožiuon. Ir tuo baigėsi žydų laisvė ir valstybė. Tačiau ir šiuo kart žydai nenu-simena. Babiloniečiams bernau-dami, visaip ir gražiausiai savo laisvės dienas apgieda ir apver-čia. Kuo buvo Maironis lietu-viams, tuo buvo Jeremias žy-dams. Patarčiau skaitytui ne-atidėliojant Jeremijo "Griau-džius Verkmus" perskaityti. Apsimoka.

Betgi ir Babilonijai nebuvo ilgai lemta gyventi. Nespėjo praūžti metų šimtinė, kai štai ve persų karžygiai Kirus ir Da-rus babiloniečius prie savo valstybės priplaka. Nors ne il-gam. Už šimto metų vėliau, Ma-keдонijos narsuolis Aleksandras Didysis Babiloniją prie Ma-keдонijos prispiria. Ir tai vis de-jos pirm Kristų gimus. Tik a-pie septintą amžių Kristui gi-mus, turkai pakyla. Neilgai tru-kus, už penkiasdešimt metų, vi-si tie Azijos sklypai jų valdžion patenkū, ir taip paliekti veik iki pasauliniam karui pasibaigus. Tiesa, tarpais totoriai iš Azijos lygumų atsibasto ir turkams ran-kas surašo. Bet nieko galuti-nai nelaimi. Turkai, kai buvo, taip ir lieka Mažutės Azijos gas-padoriais.

Tai daug maž tokis atsaky-mas užklausimui, kada ir kaip pirmieji žmonės Azijoje atsirādo.

Sisai atsakymas ir da viena užklausimą pridengia, tai yra, dėl ko Kristus žemėn atėjo?

Nemažiau, kai per aštuonis tūkstantčius metų žmonių čielos galybės kamuojas ir ieško sau atatikamesnio sugyvenimo. Kad atsiekti tai, nemato kito kelio, kaip tik save smaugti. Vienatinė kiekvieno mintis, — kaip nu-diegti kitią. Tik tam organizuo-jama didelės ir brangios armi-jos. Tik kruviniausia karai vedami. Vieni nevina laimi, kiti pra-laimi. Gi iš šalies žiūrindami atrodo, jog niekas o niekas ne-laimėjo, kadangi nebuvo ką lai-mėti. Tai būta, taip sakant, dviejų plikių galybės už šukas.

Atena Kristus. Ir kaip veiki-ai viskas savo tvarkon glaud-džias. Tas pat kontinentas, tie patys žmonės, o kokis skirtu-mas! Pora tūkstantčių metų da neprasilinksta, o palygink anų amžių darbus su nūdieniniais ir turėsi atsakymą, — dėl ko Kris-tus žemėn atėjo. Tai viena. Antra. Kad Kristus nėra tik šiaip jau sau įjymus istorijos asmuo, — tokį įvairiausio plau-ko būta. — o tik tikras Dievas, kurio ne tik žmonės, "bet ir au-dra ir vėjai klauso."

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ KONFERENCIJA

Kaune įvyko Ateitininkų Sen-draugių Sąjungos konferencija. Šią s-gą, kaip žinome, sudaro jau baigę mokslus ateitininkai, užima įvairias vietas, dirbą į-vaivų darbą katalikai intelligen-tai. Savo konferencijoj jie nu-tarė sustiprinti veikimą, pa-traukti s-gon katalikus intelli-gentus, gyvenančius provincijoj ir įtraukti visus į platesnį kul-tūrinį darbą.

KAS BUVO PIRMIEJI KLAIPĖDOS KRAŠTO GYVENTOJAI?

Iki 1919 m. Versalio sutarties beveik visų buvo pripažinta, kad lietuvių-prūsų siena siekia Prie-gelio upę. Žymiausieji vokiečių mokslininkai, kurie tyrinėjo lie-tuvių ir prūsų praeitį, buvo nuo-monės, kad pirmieji įsikūrė lie-tuviai ne tik dabartiniame Klaipėdos krašte, bet jie gyveno nuo senų senovės už Nemuno upės. Pav., vokiečių istorikai: Bezen-bergeris, Toeppenas ir kiti įro-dė, pasirėmę chronikomis ir fi-lologiniais daviniais, kad Nadra-vai ir Salavai, kurie gyveno au-pus Nemuno, buvo lietuviai. Taip pat niekas neabejojo, kad lietuviai gyveno tarp Nemuno žemupio ir žemaičių kalnagubrio — dabartiniame Klaipėdos kraš-te. Šią nuomonę palaikė ir kiti lietuvių praeities tyrinėtojai.

Bet Versalio sutartimi ats-kvyras Klaipėdos kraštą nuo vokie-čių ir vėliau jį prijungus prie Lietuvos, vokiečiai ėmė išsiuo-sę įrodinėti, kad jų mokslininkų ankstyvesnė nuomonė buvusi klaidinga, kad ne tik Rytprūsio-siuose lietuviai yra ateiviai, bet ir Klaipėdos kraštą jie XV šim-tmečio antroj pusėj kolonizavę. O pirmieji Klaipėdos krašto gy-ventojai buvę vokiečių ordinas, kuris atvykęs čia, radęs jį miš-lais apaugusį ir neapgyventą. Šią mintį vokiečiai platina per radio, per spaudą ir moksliniais veikalais. Kam jie savo anksty-vesnį teisingą nusistatymą pa-keičė, visai lengva suprasti.

Klaipėdos kraštas buvo atskir-tytas nuo Vokietijos ir atiduotas Lietuvos suverenitetui dėl susi-vojimų, kad šio krašto gyventoi-jai nuo senų senovės buvo kil-mės ir tautybės atžvilgiu lietu-čiai. Taip vokiečiams paaiš-kinama Klemenso, atsakydamas į vo-kiečių notą, įteiktą 1919 metais Taiskos Kongresui Versalyje, ku-rioj vokiečiai protestavo prieš Klaipėdos krašto atskyrimą, kai-pa nesuderinama su tautybės A-merikos prezidento Vilsono pa-sielbtu principu. Gavę tokį Klemenso atsakymą, jie pamatė, kad jų pačių pripažinimas, jog Klaipėdos krašto gyventojai nuo senų senovės yra lietuviai, išėjo jų nenaudai. Todėl vokiečiai ir ėmė įvairiomis priemonėmis įti-klinti pasaulio opiniją, kad dab-artiniai Klaipėdos krašto lietu-čiai yra tik ateiviai — kolonis-tai, ir esą atskiriant Klaipėdos kraštą nuo Vokietijos ir jį prij-un-giant prie Lietuvos, pasirė-mta tautybės principu, su vo-kiečiais pasielgta neteisgai.

Vokiečiams besistengiant su-glaivti Versalio sutartį ir pa-grobtį Klaipėdos kraštą, tarp ki-tų nuo jų šia sutartimi atimtu žemij, reikia šias pastangas nu-tiesinti ir įtikinti viešąja nu-omonę, kad jie atitaiso tik pada-rytą per nežinojamą klaidą. Jie gerai žino, kad šių dienų tar-pautinėj politikoj viešoji nuom-ė labai daug sveria. Todėl jie ir stengiasi ją nustatyti savo naudai Klaipėdos krašto reika-lui įrodinėdami, kad Lietuva neturi nei tautinio, nei istorinio pagrindo pretenduoti į Klaipė-dos kraštą, nes ten esą lietu-čiai tik ateiviai.

Ši vokiečių propaganda, šiaip ar taip, gali turėti nepageidau-tinų Lietuvai pasekmių. Pav. Salys savo disertacijoj ir Val-sonokas savo rimtoj knygoj: "Klaipėdos problema" gal būt, ir nesąmoningai, palaiko vokie-čių tezę Klaipėdos krašto gy-ventojų klausimu. Jėgu mūsų mįstanciosios visuomenės dalis pasiduoda vokiečių įtakai, tai ką besakytį apie svetimtaučius. Ypač tylinat Lietuvos istorikams ir šių nepamatuočių vokiečių iš-vedžiojimū tinkamai neatre-miant, kas būtų visai lengva pa-daryti.

Iš tikrųjų šis Klaipėdos kraš-to lietuvių gyventojų klausimas yra visai kitoj padėtyj. Vokie-čiai, įrodinėdami, kad Klaipė-dos krašto lietuviai yra tik ko-

lonizatoriai, atvykę daug vėliau už vokiečius, remiasi beveik tik kronikų medžiaga. Filologiją jie aplenkia, kaip nenaudingą jų tyrimams tikslams. Mat, vietovių lietuviški vardai, ku-riais rėmėsi ankstyvesnieji vo-kiečių mokslininkai: Bezen-bergeris, Toeppenas, Trautma-nas ir kiti, aiškiai įrodo lietu-vių buvimą nuo senų senovės Klaipėdos krašte ir Rytprūsio-siu. O kronikų nurodymais ga-lima spekuliuoti savo tezei ne-naudingas vietas, apleidžiant ar-čia iškreipiant, ką padarė žy-džiausia naujos vokiečių pažiu-rūs skleidėja, G. Heirich-Mor-tensen savo parašytoj 1922 m. ir išleistoj 1927 m. Klaipėdoj di-ktacijoj: "Beitregue..."

G. Heirich-Mortensen sten-dėsi įrodyti, kad Salavų, Nadra-vai ir Sūdavų giminės niekuo-jei lietuviams nepriklausiusios, kurios ordinas jau 1274 metais galutinai nukariavęs. O dabar-tiniai Rytprūsij lietuviai vėliau atvykę. Dabartinis Klaipėdos kraštas buvęs tyrumai ir miškais apaugęs, kuriame kryževiai — vokiečiai pirmieji įsikūrę. Žemaičių siena ėjusi kryptimi, Tverai, Viduklė, Ariogala ir to-liau Kauno, Gardino linkui. Tai jau niekuo nepamatuoti tvirti-pėnai. Pirmiausia, kryževiai ir kelavijiečiai, atėję į šių dienų Klaipėdos kraštą, rado jį tirtai lietuvių gyvenamą. Pav., Dus-bergas sako, kad kryževiai 1283 metais, žiemos metu, perė-jo Nemuną ir puolė lietuvius pi-lė Bisene, esančią prie pat Ne-muno, ir ją paėmę, apiplėšė vi-šio apylinkę, išdegino trobesius ir didelį grobį nešini grįžo. Antroj vietoj Duburgas aiškiai nusako, kad vėlesniais laikais pasistojij lietuvių prūsų siena buvo Nemunas. Kryževiai, nu-kariavę prūsus ir 1283 metais pradėję karą prieš lietuvius, ra-cho šiaip Nemuno lietuvių pi-lė su tirtai apgyventa apylin-ke. Be to, kryževių žvalgų pranešimai taip pat įrodo, kad Klaipėdos krašte gyventa prie-š atėjimą lietuvių. Kita ver-ty, Livonijos ordinas, išsikėlęs 1252 metais Klaipėdos krašte dar dabar yra Klaipėdos miest-ty, rado čia gyventojus lietu-čius, su kuriais turėjo kovoti ir pasigynimui pastatyti Klaipė-dos pilį. Klaipėdos krašto vie-tovių lietuviški vardai aiškiai įrodo lietuvių buvimą, ką patvir-tina tikriausias liudytojas arche-ologija, apie kurios davinius nu-tylėjo tarp kitų ir Heinrich-Mortensen.

Zymus archeologas Nils Aeber-gas sako, kad jau trečiam šim-tmečiu baltų giminį kultūrų po-lymiais ėmė skirstytis. Šiam laikotarpy prūsų arba aiškių kul-tūra skyrėsi nuo lietuvių kultū-ros. Ebergas nustatė, pasirė-męs archeologiją, trijų kultūrų buvimą Rytprūsiose: mozūrų, samų ir lietuvių. Mozūrų kul-tūros centras buvo Alenšteinas; šią kultūrą charakterizuoja lavo-nų deginimas. Samų arba prū-sų kultūros centras buvo Fi-

chuzenas ir Karaliaučius. Ją charakterizavo taip pat lavo-nų deginimas. Ši kultūra, germa-nus spaudžiant, išsilikė tik iki VI šimtmečio, o nuo šio lai-ko ėmė menkti ir XVI šim-tmeči visai išnyko.

Trečioji kultūra buvo lietuvių kultūra. Ebergas sako: "Jor centrai buvo Klaipėdos, Ragai-nės ir Tilžės apskrityse," kur randama daug archeologinių iš-kasenu. Šios iškasenos priklauso III—VII šimtmečiams. Iš šių iškasenu charakteringiausias y-va špilkos, panašios į Gedimio stulpus savo forma. Šios špil-kos ir kitos iškasenos tiek Klai-pėdos, Ragainės ir Tilžės apskrityse, Rytprūsij tyrinėto-ju visuomet buvo pripažintos priklausančiomis lietuviams. Ga-lima konstatuoti, kad jau III šimtmečiū čia buvo lietuvių kul-tūra, kuri plėtojosi be pertraukos, iki Livonijos ordino atvy-kimo į Klaipėdos kraštą.

Todėl, reikia pripažinti, atme-tant vokiečių naują pažiūrą, kad pagal archeologijos davinius, dar tautų kraustymosi metu Klaipėdos krašte ir anapus Ne-muno gyveno lietuviai. Tai pa-tvirtina kronikos ir lietuviškų vietovių vardai. Iš šios trumpo- apžvalgos matyti kokius melus vokiečiai platina apie mūsų pra-eitį nešvarius savo tikslams pateisinti. "M. V."

MARTYNAS JANKUS. Mažos Lietuvos veikėjas, daug prisidėjęs prie Klaipėdos Krašto prisijungimo prie Lietuvos.

LIETUVIŲ KATALIKŲ VIENYBĖ

L. R. K. FEDERACIJOS REIKALAI 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

SVENTIEJI METAI IR MOSŲ VEIKIMAS

Katalikų Bažnyčios Galva — Popiežius Pijus XI paskelbė Sventuosius Metus, kurie prasidė-šiais metais balandžio 2 d. ir baigsis 1934 metais, balandžio 2 d.

Šiais metais sueina 1900 me-tų nuo Pasaulio Išganytojus Jėzus Kristaus, tragiškos mir-ties ant kryžiaus ir jo iš numi-šius atsisakytį.

Svarbesnio ir reikšmingesnio jubiliejaus už šį negali būti i-nera.

Kristus kentėjo baisias kan-čias ir mirė ant kryžiaus dėl žmonių išganymo. Kristaus gy-venimas žemėje. Jo pamokslai, jo darbai, jo mokslas, kančios ir tragiškoji mirtis būtų buvę bevertūs, jei nebūtų buvę iš numi-šius prisikėlimo.

Kada viskas įvyko, kas buvo pranašauta, Kristus iš numiru-šiu prisikėlė, tada visi geros va-lios žmonės suprato, kad ištik-riai išsipildė ir visiems į Kris-tų įteikėjusiems dangus yra at-darytas. Dėl to Katalikų Baž-nyčia Kristaus prisikėlimo die-nią — Velykas švenčia kaip di-džiausio triumfo dieną.

Ne veltui dėl to ir Popiežius paskelbė šiuos metus šventai-šiais metais, nes tas jubiliejus yra be galo brangus kiekvienam krikščioniui.

Kaip mes, lietuviai katalikai, minėsime tą šventą jubiliejų ir šiuos Sventuosius Metus at-žymėsime?

Atsakant į šį klausimą, be abe-jojimo, pirmoje vietoje pažadė-ime kiek galėdami taisyti savo gyvenimą ir melstis. Tai gera, ir reikalinga. Bet ir pats Kristus yra pasakęs, kad tikė-limas be gerų darbų yra miręs. Falda taip pat nebus taip reikš-tinga, jei ji nėra suširdi. Iuširdi ji negalės būti, jei ne-bus paremta artimo meile ir troškimu ką nors gero šioje žemėje nuveikti.

Popiežius visada ragina visus katalikus, ne vien tik dvasinin-čius, apaštalaui, savo doru gy-venimu, gerais darbais ir malda

chuzenas ir Karaliaučius. Ją charakterizavo taip pat lavo-nų deginimas. Ši kultūra, germa-nus spaudžiant, išsilikė tik iki VI šimtmečio, o nuo šio lai-ko ėmė menkti ir XVI šim-tmeči visai išnyko.

Trečioji kultūra buvo lietuvių kultūra. Ebergas sako: "Jor centrai buvo Klaipėdos, Ragai-nės ir Tilžės apskrityse," kur randama daug archeologinių iš-kasenu. Šios iškasenos priklauso III—VII šimtmečiams. Iš šių iškasenu charakteringiausias y-va špilkos, panašios į Gedimio stulpus savo forma. Šios špil-kos ir kitos iškasenos tiek Klai-pėdos, Ragainės ir Tilžės apskrityse, Rytprūsij tyrinėto-ju visuomet buvo pripažintos priklausančiomis lietuviams. Ga-lima konstatuoti, kad jau III šimtmečiū čia buvo lietuvių kul-tūra, kuri plėtojosi be pertraukos, iki Livonijos ordino atvy-kimo į Klaipėdos kraštą.

Todėl, reikia pripažinti, atme-tant vokiečių naują pažiūrą, kad pagal archeologijos davinius, dar tautų kraustymosi metu Klaipėdos krašte ir anapus Ne-muno gyveno lietuviai. Tai pa-tvirtina kronikos ir lietuviškų vietovių vardai. Iš šios trumpo- apžvalgos matyti kokius melus vokiečiai platina apie mūsų pra-eitį nešvarius savo tikslams pateisinti. "M. V."

NEPAMIRSKIME VASA-RIO 16 D.

Dar kartą primename, kad Federacijos apskritys ir skyriai nepamirštų suorganizuoti Lietu-vos Nepriklausomybės paskelbi-mo 15 metų sukaktuves, vasario 16 dieną. Drauge reikėtų reng-ti ir Klaipėdos krašto atvada-avimo 10 metų sukaktį.

RENGKIMĖS ir prie katali-kiško veikimo ir spaudos plati-nimo savaitės. Tai pradėsime nuo kovo pradžios.

ORGANIZACIJOS IR DRAU-GIJOS prašomos užsimokėti Fe-deracijai metinius mokesčius. Federacijos Sekretorius

PAVARGELIS

Prie plataus dulkių kelio, Prie mūro ant akmenio kieta, Kur žmonės pro jį skuba Važiuojanti pėkšti vis knibėda—

Jis sėdi ten vienas, Pavargęs, alkanas, ištiesęs rankas, Jis kalba maldas — Ilgas ilgas šventas.

Nekalbėk maldas jiems Tuštiesiems veidams šiems, Nesirodyk tu jiems, Jie tavę nemato vis vien.

Ar tau nebūt geriau Nueiti į sodą ten toliau Į tyrą orą, kur erdviau, Ir Dievui kalbėt maldas šven-čiaus? [čia?]

O, bet valgyt nori tu, Jie neigirs... jie ne tu... Jie nežino, kaip čia sėdėti kartu Ir mirti prie turčių kelio bėdu. Ona Pucetaitė

KALEDŲ NELAIMĖS KLAIPĖDOJ

Klaipėdos krašte per Kalėdas mirė staigia mirtim 4 žmonės, 2 sudegė, 1 nusukendo ir 1 mirė nuo sumušimo. Rytprūsiose per Kalėdas beidami per ledą nu-sukendo 6 mokiniai.

MALDININKŲ EKSKURSIJA Į ROMA

Šiuo tarpu A. L. R. K. Fede-racijos centro nariai svarsto pa-lytą planą organizuoti Ameri-koje lietuvių katalikų maldininkų lioję (ekskursiją) į Romą, susitariama su Prancūzų laivų tija. Numatyta ekskursiją i-ngti balandžio 29 dieną, di-šliuliu "Ile De France" laivu.

Iš Romos ekskursantai važiuos Lietuva. Išlaidose daug skir-amo nesudarys. Bet nauda atkankant Romą šiais Jubilie-šiais Metais labai didelė ir reli-gijiniu ir kitais atžvilgiais.

Popiežius skelbdamas Sventuo-sius Metus, išreiškė savo nuo-širdų troškimą, kad šiais metais žuo daugiausia tikinčiųjų at-lankytų Sventąjį Miestą — Ro-mą, kur yra katalikų centras. Kristaus Ipeđinio sostas. Atlan-kiškieji Roma, aplankiusieji ke-turias bazilikas — Šv. Jono La-terano, Šv. Petro, Šv. Pauliaus ir Šv. Marijos, atlikus išpažintį ir sukalbėjus atitinkamas maldas, įgijami visuotini atlaidai.

Remiantis Popiežiaus ragini-mu, Federacijos centras ir orga-nizuos ekskursiją, pasitiekdamas, kad tie, kurie šiemet važiuos į Lietuvą, prisidės ir prie maldi-ninkų ekskursijos, balandžio 29 dieną.

Tuo reikalu pasikalbėjus su J. E. Vyskupu P. Bučiu, kurio nuolatinė būstinė dabar yra Ro-moje, patyrėme, kad ir J. E. poru yra, kad lietuviai katalikai taip pat gausingai aplankytų Ro-mą. Tas Federacijos centrą dar labiau paskatino maldininkų eks-kursijos reikalais rūpintis.

Gerb. kun. klebonai, veikėjai, Federacijos apskritių ir skyrių valdybos yra prašomi šiame dar-be padėti: 1) raginti prie maldi-ninkų ekskursijos dėtis ir 2) pranešti norinčiųjų Romon vyk-ti vardus ir adresu Federacijos Sekretorijauti.

Laiko nedaug. Manantieji va-žiuoti į Lietuvą per Romą ir, kaip sakoma, vienu šūviu du zuikiu nušauti, jau laikas pradė-ti rengtis.

NEPAMIRSKIME VASA-RIO 16 D.

Dar kartą primename, kad Federacijos apskritys ir skyriai nepamirštų suorganizuoti Lietu-vos Nepriklausomybės paskelbi-mo 15 metų sukaktuves, vasario 16 dieną. Drauge reikėtų reng-ti ir Klaipėdos krašto atvada-avimo 10 metų sukaktį.

RENGKIMĖS ir prie katali-kiško veikimo ir spaudos plati-nimo savaitės. Tai pradėsime nuo kovo pradžios.

ORGANIZACIJOS IR DRAU-GIJOS prašomos užsimokėti Fe-deracijai metinius mokesčius. Federacijos Sekretorius

NAUJI RASTAI

"KARTI MOSŲ VIESPATIES KRIS-TAUS KONČIA," pagal Dievo tar-naitės Onos Kotrynos Emmerich re-gėjimus parašyta Klemenso Bronta no. 18 penktojo leidimo išvertė J. Talmantas. Šv. Kazimiero Dr. jos lei-dinys Nr. 553. Kaunas, 1932 m.

"KARIŲ KALENDORIUS" (li-tinis). Išleido Liet. respublikos Vy-riausio Štabo Spaudos ir švietimo skyrius, Kaunas, 1933 m.

"KARIŲ KALENDORIUS" (kile-ninis). Išleido Liet. respublikos Vy-riausio Štabo Spaudos ir švietimo skyrius, Kaunas, 1933 m.

EMIGRACIJA IS LIETU-VOS 1932 M.

Praėjusiais metais iš Lietuvos emigravo į užjūrio valstybes 827 asmenys, būtent: į Pietų Afriką — 244, į Jungt. Valstybes ir Pa-lestiną — po 148, į Kanadą — 85, į Urugvajų — 68, į Argenti-ną — 65, į Braziliją — 56, į Kubą, Meksiką ir Kolumbiją — po 3 ir į kitus kraštus — 4 as-menys.

1932 m. metais emigracijai buvo mažiausia išlaidų pokarūmū me-tų, o tai todėl, kad nemaž visos pasaulio valstybės emigrantų ne-įsileidžia.

Biznietai: S. Ibkītės "Garsas"

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRASYTI

Susivienymo tikslas vienyt brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrinda-

Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į Pilnamečių Skyrių gali įsirasyti nuo 18 iki 50 metų amžiaus.

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipnius. Firmos įsipaiš-pomirtinė \$150.00; 2-jo—\$250.00; 3-čio—\$500.00; 4-čio—\$750.00; 5-čio—\$1,000.00; 6-čio—\$2,000.00; 7-čio—\$3,000.00. M. kestyje mo-kasi pagal amžių ir pagal laipnį. Pomirtinius išmokamos giminėms kuriems jos užrašomos.

Table with columns: Amžius (1-7), 1 Lp., 2 Lp., 3 Lp., 4 Lp., 5 Lp., 6 Lp., 7 Lp. and rows of numerical data representing membership fees.

PASALPOS MOKESTYS

Savaitinė pasalp. \$8.00 (\$6.00 \$12.00 \$18.00) Mokesčiai mėnes. 25 50 75 100 150

ĮSIRASYMO MOKESTYS

Nuo 16 iki 25 metų amžiaus \$1.00 Nuo 26 iki 35 metų amžiaus \$3.00 Nuo 37 iki 45 metų amžiaus \$4.00 Nuo 46 iki 50 metų amžiaus \$5.00

Įsijautant kartu Aprašdun ir Pasalpon mo-kė \$1.00 viršaus.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUJE gali priklaustyti va-kai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įsijautimo asmo-ka. Narysėis mokesčiai \$2.50 į metus, arba kas trys mėnesiai po \$50. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelti į suaugusių sky-rius. Pomirtinius išmokamos tėvams arba globėjams. Pomirtinių di-dumas sulgi amžiaus; pradedant \$34.00 iki \$250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi naūly, našlečių ir pavargusių narių likimu ir dėl to turi išleisge LABDARYBES FONDA.

Rūpinasi narių ir apskritai lietuvių išsilvimo, dėl to leidžia organą "Garsas," teikia organizacijos narių veikimo ir pasaulines ži-aias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą

Susivienymo Centro Adresas: LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ P. O. Box 421 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa. Laikra: siųsti: P. O. Box 421. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa. Antanas Sutkus, Prezidentas, 1007 - 8th St., Waukegan, Ill. Sav. Marozas, Vice-Prezidentas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa. J. B. Saliūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa. J. Moliūsis, Išidinkas, 44 N. Landon Avenue, Kingston, Pa. V. T. Kvietkauskas, Išdo Glob., 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa. Vincas Miliauskas, Išdo Globėjas, P. O. Box 599, Forest City, Pa. Dr. A. J. Valibus, Daktaras Kvotėjas, 106 Church St., Edwardsville, Pa.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Simanas Galinis, 115 Putnam St., Scranton, Pa.
2. Vladas Palupis, 113 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Kazys Krušinskas, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Juozas Venlauskas, 28 Penn Avenue, Kingston, Pa.
2. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
3. Jonas Vieraitis, 155 Vernon Street, Worcester, Mass.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Leonardas Simutis, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.
2. Gen. Miliauskaitė, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
3. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. J. Stulgaitis, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. V. Mardosa, 1783 Brick Avenue, Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Simanas Cibulskis, 24 E. Liberty Street, Waterbury, Conn.
2. K. Vencius, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
3. Tamas Šeimas, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

MANCHESTER, N. H.

Iš 119 kuopos

1932 m. 119 kp. Centrai sumokėjo duoklėmis \$1,265.81, iš Centro gauta pašalpinis \$203.00. Kuopa savo reikalams pajamų surėjo \$29.49, išlaidų — \$26.86. Kuopos išde sausio 1, 1932 m. buvo \$47.66, sausio 1, 1933 m. yra \$50.29. Pilmamečių narių kp. turi 59, jaunamečių — 6, viso pilnai užsimokėjusių 65.

DANBURY, CONN.

Iš 304 kp.

1932 m. 304 kp. Centrai duoklėmis sumokėjo \$153.99, iš Centro gauta: pomirtinė \$500.00, pašalpinis — \$108.00. Kuopa savo reikalams pajamų turėjo \$7.25, išlaidų \$15.31. Narių 11. Susirinkimai 1933 m. bus laikomi po senovės, tai yra mėnesio trečią sekmadienį. Danburiečiai, matote, kaip mūsų Susivienymas teisingai išmoka pomirtines ir pašalpas. Kiekvienas prirašykim po 1 narij, tada turėsime 22 narius. Tuomet daugiau nuveiksime ir darbas geriau seksis.

CHICAGO, ILL.

181 kp. susirinkimas

Pirmas šių metų susirinkimas įvyko sausio 14-tą. Nauja valdyba užėmė vietas. Perskaitytas protokolais ir vienbalsiai priimtas. Po to sekė pirmininko raportas iš 1932 metų veikimo ir kuopos turto. Raportą nariai priėmė vienbalsiai. Toliau sekė raštin. raportas. Kuopa turi 53 pilnamečius narius ir 1 jaunam. Centra gauta \$992.47. Kuopos susirinkimai 1933 metais bus laikomi po senovės, tai yra, kiekvieno mėnesio antrą šeštadienį, 7 val. vakaro, Fuller

Park svetainė, 46th ir Princeton Ave.

Petrus Andriejauskas—pirm. J. B. Pocius — raštininkas

GRAND RAPIDS, MICH.

54 kp. nariams žinotina Kad gruodžio mėnesio pirmetiniame suėjime nariai nutarė, kad kiekvienas narys-rė turi užsimokėti savo duokles mėnesiniuose susirinkimuose, kurie įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį parap. mokykloje.

CURTIS BAY, BALTO, MARYLAND

58 kuopos bertaininiai susirinkimai bus laikomi taip, kaip ir 1932 m., būtent: balandžio 9-tą, liepos 8, spalį 8.

NIAGARA FALLS, N. Y.

170-tos kuopos metinis susirinkimas Buvo parapijos salėj, tuojau po sumos. Narių susirinko nemažai. Ačiū visiems. Valdyba išrinkta dėl 1933 m. ta pati, kaip 1932, būtent: pirmin. — Jonas Jankauskas, padėjėjas — Povilas Ziuklis, fin. ir protokolų rašt. — Jonas Čajka, išdin. — Petras Butja, išdo globėjas — K. Norman. ligonių lankytojai per visą metą — Mykolas Tercosvičius ir Jonas Leimontas, tvarkos žiūretojas — J. R. Lautz. Susirinkimai per visą metą bus laikomi kas antras sekmadienis kiekvieną mėnesį parapijos salėj tuojau po sumos.

EXPORT, PA.

125-tos kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 8, 1933 m., 3 val. po pietų. Apsvarsčius einamus reikalus, pasirodė, kad 125 kp. yra geram stovy. Išrinkta valdyba: pirm. — Motiejus Motušis, padėjėjas — A.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J. — 3-dios kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną tuoj po sumai. BRIDGEPORT, Conn. — 9-os kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną šv. Jurgio par. svetainėj tuoj po pamaldų. WILKES-BARRE, Pa. — 14 kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną po paskutinį pamaldų, parapijos svetainėj, kamps South ir Meade Sts. Visi nariai yra prašomi atsilankyti susirinkimam. TAMAQUA, Pa. — 18-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj. Svarbū visiems nariams dalyvauti. PHILADELPHIA, Pa. — 20 kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną šv. Jurgio par. mokyklos raštines kambary. KENOSHA, Wis. — 22-ros kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną bažnytinėj salėj tuoj po pamaldų kviečiame visus atsilankyti. HASTINGS, Pa. — 23-dios kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną jas Motiejų Laukaitį, 1 val. po pietų. ROSELAND, Ill. — 33-dios kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 12:30 val. po pietų, Visų šventų parapijos mokyklos kambary No. 4. CHICAGO, Ill. — 39-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 3 valandą po pietų, 5436 So. Wentworth St. svetainėj. Malonėkite visi nariai susirinkti. GRAND RAPIDS, Mich. — 64 kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną tuoj po sumai parapijos mokyklos kambary. BAYONNE, N. J. — 60-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną parapijos svetainėj, 15 E. 23rd St., Bayonne, N. J. 7 val. vakare. SHEBOYGAN, Wis. — 62-ros kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną bažnytinėj salėj. Pradžią 7:30 val. vakare. RACINE, Wis. — 67-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinėj salėj, 815 Park Ave. OLD FORGE, Pa. — 70 kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 1 val. po pietų svetainėj po Nr. 401 Sussex St., Old Forge, Pa. ST. LOUIS, Mo. — 82-ros kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną tuojau po pamaldų, bažnytinėj svetainėj. SCRANTON, Pa. — 83-dios kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną po pamaldų, šv. Juozapo parapijos svetainėj. Kiekvienas narys prašomas ateiti ir užsimokėti savo duokles. HAZLETON, Pa. — 90-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną šv. Neviere salėj, E. Broad St., W. Hazleton, Pa., 2 val. p. p. CHICAGO, Ill. — 101-mos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną šv. Dievo Apsvaizdos par. mokyklos kambary. Pradžią 1 val. po pietų. DUQUESNE, Pa. — 102 kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną po pamaldų, šv. Juozapo parapijos svetainėj. Kiekvienas narys prašomas ateiti ir užsimokėti savo duokles. BRADDOCK, Pa. — 105 kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną tuoj po pamaldų, bažnytinėj svetainėj. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti duokles. Taip pat pamirškite atsivesti naujų narių. MASPETH, L. I., N. Y. — 108 kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną po Nr. 54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y. A. Valantiejus namuose. BROOKLYN, N. Y. — 115 kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną tuoj po sumai, šv. Jurgio parapijos svetainėj, 207 York St. Visi nariai ir narės malonėkite būti ir užsimokėti duokles. ŠTEUBENVILLE, Ohio. — 253 kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 3 val. po pietų L. B. K. svetainėj, 428 So. 7th St. BINGHAMPTON, N. Y. — 270 kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 2 val. po pietų Ukrainiečių svetainėj, 43 Downs Ave. TAYLORVILLE, Pa. — 272 kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 2 val. po pietų. PROVIDENCE, R. I. — 273 kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Malonėkite visi nariai susirinkti. SAGINAW, Mich. — 274 kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 12 val. paprastoj vietoj. Visi malonėkite ateiti ir užsimokėti savo duokles. NEWTON FALLS, O. — 284 kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 2 val. po pietų. CANTON, Ohio. — 288-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 2:00 po pietų, po Nr. 2240 Winfield N. E. MIDDLEPORT, Pa. — 302 kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 12 val. po pietų V. Lazausk salėj. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti. BALTIMORE, MD. 80-tos kuopos metinis susirinkimas Bus vasario 12-tą bažnytinėj salėj, tuojau po pamaldų. Kuopos valdyba nori išduoti atskaitą iš 1932 metų ir išrinkti naują valdybą. Meldžiame visus narius susirinkti. 80 kp. valdyba

WATERBURY, CONN.

Sulaukėme naują daktarą

Pabaigoje 1932 m. atvyko ir apsigyveno mūsų kolonijoje Dr. Pranas J. Hill—Aukštakalnis. Minėtas daktaras pas mus atvyko iš Wilkes-Barre, Pa., ir toje apylinkėje Susiv. nariams buvo labai gerai žinomas simpatingas

DR. FRANK J. HILL—AUKŠTAKALNIS LRKSA. 11-tos kp. narys.

inteligentiškas asmuo vertas savo profesijos. Atvykus pas mus, tuojau pradėta veikti. Įkuriami Sr. kime bus išduotas raportas iš vakarinių pasekmių, kuri buvo sausio 8 d. š. m. Neužsimirškite ateiti ir atsivesti naujų narių. J. Būdelis, rašt.

DAYTON, OHIO

191 kp. vakaras

Vasario 5-tą š. m. šv. Kryžiaus par. svetainėj įvyks L. R. K. S. A. 191 kp. vakaras su drakalbonis. Yra pasidėjėjas atvykti Centro pirm. A. Sutkus. Visas pelnas parapijai. Jurgis Spurgis

SCRANTON, PA.

Pranešimas 83 kuopos nariams ir narėms

Susirinkimas įvyks vasario 5 dieną. 1933 metais, tuojau po sumai bažnytinėj svetainėj. Meldžiui, kad visi nariai ateitų į susirinkimą. Bus išduotas finansų raštiniuko raportas už praėjusius 1932 metus ir prancū. kad vasario mėnesį turi kiekvienas narys užsimokėti į Labdarybės (našlių našlaičių) Fondą po 10 centų. Kuris narys atsisakys mokėti, finansų raštiniukas nepriims mėnesinių. Už neprisibūvimą į susirinkimą busite kiekvienas nubausstas po 50 centų. Jonas Andrukaitis, pirm.

HERRIN, ILL.

267 kuopos susirinkimas

Bus vasario 5-tą, 2-rą valandą po pietų, pas finansų raštiniuko M. Ravaitienę, 700 S. 9-th St. Prašoma visus narius susirinkti, turėsime daug svarbių apkalbėjimų. Metiniam susirinkime mažai narių atsilankė, dėl to kai kurie reikalai atidėti į šį susirinkimą. Ateidami atsiveiskite savo draugus bei drauges, arba savo šeimas prirašyt prie mūsų brangios organizacijos. Nei vienas neapsivylė, kuris prisirašė prie LRKSA. Fin. rašt. M. Ravaitienė

BROOKLYN, N. Y.

LRKSA. 134 kp. mėnesinis susirinkimas

Įvyks vasario 5-tą, 1933, Karalienės Angelių par. svetainėj. Visi pribūkit. Tie, kurie d. n. mokėjot į Labdarybės fondą, šiame susirinkime turit užsimokėti. Atsiveiskit ir naujų narių pribūkit. Musų kuopos metinės misijos bus vasario 12-tą, 1933 m. 9-tą val. ryte Karalienės Angelių bažnyčioj. Ateikit visi į svetainę 8:30, kartu eisim į bažnyčią. Šiame misijos už kuopos narius, taigi ir visi turit dalyvauti. E. E.

Joseph's Clinic, kad pagelbėti vietiniams lietuviams, kurie šioje bedarbės galdynėje yra įklimę vargų baloje. Šios klinikos vedėju yra Dr. P. J. Hill. Be Dr. Hill darbuojasi Dr. M. J. Coulney Physic-Therapy skyriuje ir Dr. Selens Dentisterijos teikiamas antradieniais ir penktadieniais po pietų. Deveno Blg., kamps So. Leonard ir Bank Sts. Prie klinikos prisidėjėjas ir aptiekorius J. Bendleris, kuris gyduoles duoda už tiek, kiek jam kainuoja. Tad kloties!

Dr. P. J. Hill—Aukštakalnis yra Susiv. narys ir gerai pažįstamas organizacijos reikalus. Tad Waterbury'o Susiv. nariai savo tarpe turės sau artimą žmogų — patarėją.

LONDONAS, ANGLIJA

Gruodžio mėnesį apykalėdžiū zymiai jau pradėjo lankyti mus negeistina viešnia "flu". Ne tik Londone, bet ir kituose Anglijos centruose ji pasivaidino. Kai kuriuos tik pabaugino, kitus paguldė įvairiems laikams lovose pasilsėti, na, ir po vieną kitą šimtuką kas savaitę be laiko išvaro į kapus. Ir lietuviams, kai kuriems "flu" užpuolė, prisiejo lovose viena kitą dieną pagulėti.

LONDONAS, ANGLIJA

Lietuvei M. Sadauskienei, sa. ko, darė operaciją. Paskutiniai laikai čia įvairūs darbai žymiai sumažėjo. Ne turintiems iš ko pragyventi valdžios įstaigos duoda pašalpas. Galijotas J. N. J.

CAPONE BUS KALEJIME

Atlanta, Georgia.—Sausio 25-tą federalis teisėjas Marvin Underwood atmetė garsaus gengsterių vado Al. Capone advokatu petiją reikalaujančią paliuosuoti jį iš kalėjimo. Capone už prasižengimus yra nuteistas 10 metų.

Jau Laikas Užsakyti "RYTĄ" 1933 METAMS

"Rytas" yra vienintelis lietuvių katalikų dienraštis. Jis atidėjęs seka ir gina visus katalikų kultūrinis ir politinius reikalus. "Ryto" visos žinios greitais ir teisingais. "Rytui" rašo žymiausieji katalikai rašytojai, kritikai, publicistai, sociologai, istorikai, pedagogai, ekonomistai, teisininkai, ir kt. "Ryta" visi skaito ir prenueruoja. "Rytu" visi patenkinti, nes be to dar gauna liuos skyrius: ekonominį, akademinį, moterų ir ekoran (movies). "Rytas" metams kainuoja (Am. J. V.) \$6.00, pusei metų \$3.00, vienam mėnesiui 60 centų. "RYTO" adresas: Kaunas, Duonėličio g. Nr. 24. Lithuania. FLIS.

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ZENKLELIAI IR ZIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose būtų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekti nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

- LRKSA moteriškės sagutės \$1.50
LRKSA moteriškės spilkutės 1.00
LRKSA vyriškės spilkos... 1.50
LRKSA vyriškės spilkos... 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South St., P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.

SVEIKATOS SKYRIUS

Sį Skyrių Tvarko ir Prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

DANTŲ SVARBA

Rašo Dr. C. Z. Veželis

Dantys yra svarbiausia mūsų kūno dalis. Jie vaidina svarbų vaidmenį žmogaus sveikatos palaikyme. Vienok ar tik ne mažiausia dėmesio į juos atkreipiame. Žmogus lyg ir nežino turįs dantis, kol jie nepradedą griūti ir skaudėti. Jei skausmas pakentamas, leidžia jiems kirmyti ir negalvoja, kad tai kenkia sveikatai.

Kramtyti maistą su sukirmymais dantimis beveik visai negalima, o nesukramtytas maistas vidurius apsunkina.

Maistą sukramtyti dar nepakanka. Reikia jį gerai burnoje palaikyti, kad sumaišytis su seilėmis, ypač krakmolinį maistą. Maisto sumaišymas su seilėmis burnoje pagreitina virškinimą viduriuose. Maisto virškinimas prasideda burnoje. Nuo to daug pareina vidurių virškinimas.

Kuo daugiau kramtosime, tuo ilgiau maistą laikysime burnoje, kuo daugiau jį su seilėmis sumaišysime, tuo lengviau viduriams bus suvirškinti. Kitaip kietėja viduriai. Supuvę ir skylėti dantys nuodija kūną.

Žmogus, pasijutęs nesveiku, eina pas medicinos gydytoją, kuris duoda vaistų, kad užmestų mikrobiškų gyvūnelius, arba suvaikinti nuodus, kurie eina iš supuvusių dantų ir surūgusio šilvo, kuriuos ligonis gauna iš dūrius ir visas kamaraites (cells).

Blogi dantys ir užkietėję viduriai sumažina kūno spėkas ir to būdu greitai pagauna įvairias ligas.

Žmogaus kraujyje yra baltieji kūneliai. Jų uždavins yra suvaikinti bakterijas, kurios įsiskaitina į kūną ligų gaminimui. Jei to reikia turėti gerus dantis, nes su blogais, sukirmymais ir sukūžusiais dantimis, negalima gerai sukramtyti maisto ir tuomet sumažėja kūno atsparumas. Sumažėja ir baltieji kūneliai, kurie taip smarkiai kamuoja apginti ligonio gyvastį. Tai istikimiausia armija, kuri

visada kovoja, nežinurint kaip sunkiai žmogus serga.

Sukirmyje dantys ne tik mus vargina skausmais, bet ir kitokių nemalonumų daro. Pavyzdžiui, dantiai truputį pradėjus skaudėti, kiek pagydzius, sustoja. Sustoja kuomet gyvis (nervas) numiręs. Gyviui numirus apie jo šaknis pradeda pūliuoti arba atsiranda votis ir tuos pūlius kraujas išnešioja į visą kūno dalis, duodamas priežastį reumatizmui, sirdies, inkstų, nervų ir kitoms ligoms.

Savo praktikoje turėjau viso žmogų atsitikimu. Kartą raštinė eina vyras ir moteris su lazdele. Maniau, kad jie medikų eško. Vienok atsakė, kad medicinos gydytojas juos čia atsiunčė. Apžiūrėjus ligonį, pasirodė, kad jį turi blogus dantis. Patariau visus ištraukti. Sutiko. Užgydžius smegenis, padariau dantis ir nuo to pasibaigė moters vargai. Daugiau krūkių nebe-reikėjo.

Kitas pavyzdys: vyras apie 32 m. amžiaus pajuto, kad akys silpnėja. Kreipėsi pas akių gydytoją. Dėvė jam vaistų, akimams liepė dėvėti. Vienok tai nepagalbėjo. Vėliau gydytojas pastebėjo, kad jis turi kelis supuvusius dantis, kuriuos pašalinus, akys pasitaisė.

Trečias pavyzdys: vyras atina pas mane su paraližuotu veidu. Apžiūrėjus burną, surašiau, kad jis turi du dantis su votimis. Dantis ištraukus, votis pranyko ir veidas atsitaisė. Tokių pavyzdžių yra daug. Bet šia užteks tų kelių, kad įrodyti, kas dėl blogų dantų gali atsitikti ir kad gerai ir švariai dantis užlaikant, galima būtų išvengti apie 50 nuosimčių ligų.

Suprantama, kad ne tuomet ypač laikas galvoti apie švarius dantis užlaikymą, kada jie skauda, bet tuomet, kaip greit jie išdygsta ir ne vien kiekvieną vakarą bei rytą, juos prižiūrėti bet nuoti pas dantų gydytoją bent du kartus į metus, kad apžiūrėtu ir išvalytų, nes patiem žmonėms sunku pastebėti mažus išpuvimus.

Norint turėti gerą sveikatą reikia turėti gerus dantis.

PIGUS, TINKAMAS, MAISTAS APSAUGOTI VAIKŲ SVEIKATĄ

(Straipsnis pagamintas Lucy H. Giffert, American Child Health Ass'n).

Kuo mažiau pinigų šeimyna turi praleisti, tuo svarbiau praleisti tuos pinigus naudingai. Peržiūrėk sekantį straipsnį apie vaikų sveikatą.

Pienas

Viena kvorta pieno į dieną, kuomet galima, bet mažiausia reikia duoti vaikui pantę. Didelė "blekė" išgaravusio (evaporated) pieno sumaišyta su tiek pat vandens užima vietą vienos kvortos pasteurizuoto pieno. Vartok jį ariloje, su cocoa, visokiems gerimams, ir tt.

Daržovės ir vaisiai

Bulvių ir nors viena iš šių daržovių vartok kasdien — morkų, ropių, burokų, cibulijų, kopūstų, spinakų, salotų, "oscarole", žirnių, pupų ir kitų daržovių; apelsinų, obuolių, bananų ar kitų vaisių. Žalią daržovę, kaip sukoputų kopūstų ar sutarkuotų morkų, nors 3 ar 4 sykius į savaitę. Apelsiną ir tomalių kasdien, kuomet galima. Galima vartoti iš "blekių" daržoves, kuomet negalima gauti šviežių daržovių.

Duona ir Grūdai

Duonos arba iš grūdų maisto vartok prie kiekvieno valgio. Patartina juodos duonos valgyti.

nes geriausia augimui, vartok nors sykį į dieną.

Kiaušiniai, Mėsa, Žuvis, Sūriai, Dėiovimos Pupos, Žirniai ir p.

Vieną arba daugiau viršimėti kas dieną. Reikia vaikui duoti kiaušinį nors kas antrą dieną, bet ne daugiau vieno kiaušinio į dieną. Rudi ir balti kiaušiniai turi tą pačią vertę. Mėsos tik sykį į dieną. Duok vaikui varškės, yra labai geras ir maistingas maistas.

Riebumai ir Saldumynai

Vartok tik užtektinai riebumų paskoninti valgius, ne per daug. Vaikams nereik duoti kieto valgio. Vartok cukrų tik virintame maiste.

Pienas, Kiaušiniai, daržovės, juoda duona ir iš grūdų maistas aprūpina kūną viskuo.

Tomatės, apelsinai ir kiti citrininiai vaisiai turi būti vartojami nors tris arba keturis sykius į savaitę.

Svarbu

Vaikai turi turėti tinkamo maisto augančiais metais. Net jei spėti kas link vaiko maisto, vien tik valgyti nėra užtektinai. Maistas turi sudaryt stiprius kūnus, tinkamą sveikatą ir patumą, kad ligos neužpultų. Jeigu tik vaikai negaus reikalingo maisto normaliam augimui ir išvystymui, tai vėliau vis tiek sveikata nukentės. FLIS

PIRMIEJI KAREIVIAI

Vyr. pusk. St. Butkus

1918 m. lapkričio mėn. paskelbė neaiškių žinių, kad Vilniuje steigiamas lietuvių kariuomenė. Kaip ji steigiamas ir kuriomis sąlygomis nebuvo žinoma, nes kraštą valdė vokiečiai ir susiėmimas buvo blogas. Iš laikraščių taip pat mažai tegalėjai suprasti. Vos viena kita neaiški žinutė pasitaikydavo, iš kurios beveik tik spėti reikėdavo, kad šis tas daroma kariuomenės įteigtai, nes viskas buvo daroma laiptai, kad vokiečiai nesusektų.

Bet nežinurint minėtų neaišumų, atsiradusių pasiryti pasiryti, net iš tolimiausių Žemaičių kraštų, kurie metė savo amatinį kaimą ir išvyko savanoriais lietuvių kariuomenėn į Vilnių, nežinodami ką jie tenasi. Ju buvo tik viena mintis: adėti Lietuvos kariuomenės pavardę, nežinurint visų sunkenybių ir pavojų.

Pirmieji kareiviai paminėti atvyko į Vilnių dar 1918 m. spalio mėn. ir lapkričio mėn. pradžioje. Kasdien atvykdavo po vieną arba du savanorių, tik retkarčiais būriais, ypač gruodžio mėn. paskutiniomis dienomis, kada keletas karininkų išvyko į apylinkes agituoti jaunimą į kariuomenę stoti.

Pirmos dienos buvo labai sunkios. Nei lešu, nei drabužiu, nei ginklu, nei kiti reikmenų. Kurį laiką pirmieji kareiviai sargybos būrio be ginklų ir užpulti gindavosi kumštėmis ir kitais panašiais ginklais, nes vokiečiai iš eidami palikdavo tuščias karčines, kurias tekdavo saugoti nuo pėlikų. Kas kartą sargybą užsirasdavo daugiau, o kareivių buvo mažai ir nepakakdavo. Dažnai būdavo, kad nevalge ir šalio sargyboj pirmieji kareiviai stovėdavo po pusantros arba dvi dienas. Bet nesigirdėjo iš jų ūpu nusiskundimo arba nepasi enkinimo. Kartą buvo šloks atitikimas. Vienose vokiečių apstose kareivinėse buvo pasta yta lietuvių savanorių sargyb kareivinėse apie juos pamirš r dvi dienas neprisiuntė ne mainomis, nei valgio. Nežiūrin. o savanoriai sargybos nemetė r abi dienas prastovėjo, begin lami kareivines nuo gyventojų uolimų išplėsti paliktus baldus. Kada jau sargybiniai pamatė ad geruoju nebeatopsis prieš uolikių gaują, vienas griebsė ginklo (vienas šautuvas tebuvo) r atmušė visus. Kadangi per as dvi dienas neatnešė valgio ai jiedu, pasikeisdami po vie tą, nuvedavo artimausiu krau uven nusipirkti ir tuoj vėl grį ždavo atgal.

Bet ne vienas panašiu atsititimu buvo. Dažnai būdavo, kad savanoris grįždavo iš sargybos ir girdi viršius nusiskundimą kad ten ir ten tebestovi jau ant r dieną sargyboj kareiviai ir nėra kam jų pamainyti. Kuris nors grįžusių iš sargybos savanorių pats pasisulydavo eiti ir vėl išsidavo.

Kai kurios sargybos buvo nelengvos, pavojus grėsdavo iš ke lius pusiu: vokiečių, bolševikų ir lenkų. Vėliau, kai jau pavyko iš vokiečių nusipirkti ginklų, buvo šiek tiek lengviau, bet ir tai su ginklu tegalėdavo būti tik viduj, o lauke negalėdavo pasirodyti: tuojau vokiečiai nu ginkluodavo ir varinėdavo pas įvairius savo viršininkus, kol pagaliau paleisdavo. Sargybos ginklus tekdavo slapta nuvežti. Ginklai nuolat būdavo sargybų būstuose, juos perimdavo viena sargyba nuo kitos.

Ir kareivių mokymas buvo sunkus. Mokydavo viduj, kur nors didesniame kareivinių nam e, rikuotės ir ginklu veikti. Kulkosvaizdžiu veikti mokydavo kur nors požemy, langus užden ge, kad nepamatytų. Mokais ir turai apsiurėti, kad vokiečiai neužpultų.

Ginklus slapta pirkdavo iš vo kiečių. Būdavo, kad vieni par duoda, o kiti užpuola krėsti, kur paslepti ginklai. Nusipirkus tek

davo rūpintis, kur paslepti. Kar ta buvo toks atsitikimas. Lietu viai nusipirko šautuvą ir savi niu. Vos tik slapta juos pasi vežė pas save, tuojau musu ka reivių būstą apsupo vokiečiai ir pradėjo ieškoti pirktų ginklų. Musu kareiviai suskubė aplėšti grindis ir po ju sukisti perkus šautuvus. Kada vokiečiai išver zė į vidų, šautuvų nebėdavo ir nieko nepesė grįžo atgal. Kar teigti, nes viskas buvo daroma laiptai, kad vokiečiai nesusektų. Sargybos būstą atsargiai jėjo kažką po pažastimi nesimas ka rininkas ir, apžiūrėjęs vias sar gybos kareivius nuo kojų iki galvos, priėjo prie manęs ir pa klausė, kur yra sargybos virši nininkas. Man pasisakius, kad ai cau, minėtas karininkas pasitrau kė iš po pažasties kaip maiki įrištą ir, padėjęs už smones, liepė man neprileisti prie jo kareivių ir nurodė, jeigu kartais užpultu kas, pasistengti su daiktą išmesti pro langą į kiemą ir ten paslepti po malkomis. Kar ininkui nejus, apžiūrėjau ir man palikta saugoti nežinoma daiktą ir pasirodė, kad tai yra lengvasis kulkosvaizdis. Matyt, šis karinin kas jį pirkto iš vokiečių ir bi jojo, kad jie pasiviję neatuntų.

Būdavo atsitikimų, kad kely pasitike musu kareivius bolševi kai aru lenkai kviesdavo pas save, kasuoju kalbėdami arba grasydami atkeršyti, jeigu nen oėtų persti pas juos ir išbėgti į Kauną su savo vyriausybe. Vi aišaip įkalbėdavo, kad Lietuvos vyriausybe beganti, ir je paliks be glošos. Nežiūrint, kad padė tis tikrai buvo bloga ir neaiš ti, vyriausybe traukėsi į Kauną ir nebuvo žinoma, ką ji' mano oliau daryti, ir priešinkų agi acijai kaip tik geriausia dirva buvo, bet kareivini agitacijai ne pasidavė ir tikėjosi, kad būt lai nkti, nežinurint visų pavojų ir sunkenybių. Dvasia nepuolė, bet ilio. Be to, lenkai buvo atsiun čė net vieną savo šnipą į mūsų kareivių eiles, bet, mūsiesiems užmojus kas jis, turėjo palėgti.

(Bus daugiau)

IŠ LIETUVOS

10 MIL. NEPRITEKLIUS BIUDZETE

Suvedant 1932 m. valstybes biudzetą (pajamas ir išlaidas) susidaro 10 mil. lit. deficitas (nuostolis). Tas nuostolis bū dės padengtas iš sargos fon do.

ZMOGŲ PRITATĖ J BEKONUS

Policija gavo žinią, kad Luk šio g. 36 nr. kieme yra buvo vėmamas kroviniu automobiliu iš Karmelavos į Kauną drauge su bekonomis pastatomomis kiaulėmis. Ji mirs pastebėjo tik iškraunant krovinį. Spėja, kad jis miręs nuo kholerio.

BEČIUŽINĖMĄ PRIGERĖ MOKINĖ

Trys iš Vabalio mokinės, bū tent V. Vaitkevičienė, jos sesuo Zosė ir A. Jakubaitė, išėjo pachiūnėti po Pankavičiaus plėny ir įlūžo. Dėl iš jų nelai me pamaišus pasisė išgelbėti, o tročioji, V. Vaitkevičaitė, prigėrė. Ji buvo suvėta po ledu už pusės valandos.

Varnių valsčiuje Milyvydiškiu kaimo po ežerą iš pasidūzi nėti P. Kunginaitė ir vaikai. 9 ir 12 metų amžiaus. Bečiūžinė jant įlūžo ledas, o vaikai nu skendo.

1932 m. gruodžio 27 d. Kau no miesto ir apskr. os viršinin ko įstaigoje įrengta Katali ky Universitetui atiti draugi jos įstatai.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

- MALDAKNYGĖS**
1. ANIOLAS SARGAS—Balto celuloido apdaryta, su kryžiumi vidury \$2.00
  2. ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarai \$1.75
  3. ANIOLAS SARGAS—Minkštais odos apdarai \$1.50
  4. DANGAUS ŽVAIGZDUTE—Balto celuloido apdarai, su kryžiumi vidury \$2.00
  5. DANGAUS ŽVAIGZDUTE—Balto celuloido apdarai \$1.75
  6. DANGAUS ŽVAIGZDUTE—Minkštos odos apdarai \$1.50
  7. MALDŲ RINKINELIS—Prast. apdarai 40c
  8. MALDŲ VAINIKELIS—audekliniais apdarai 70c
- NAUJASIS TESTAMENTAS \$1.25

POEZIJA IR DAINOS

- EILIŲ RINKINYS—Paparionio 50c
SAULE IR SMILTYS (Eilės) Balio Sruogos 25c
PRANO VAIGALIO RAŠTAI (eilės), tomas VI-tas 60c
EUDENS AIDAI—Adomo Jakšto 25c
MAIRONIO MACIULIO—Mūsų Vargai 50c
MAIRONIO MACIULIO—Jaunoji Lietuva antroji laida 50c

LRKSA NARIŲ ZENKLELIAI

- MOTERISKI, paaukuoti \$1.00
MOTERISKI, aukšiniai \$1.50
VYRISKI, aukšiniai \$1.50
VYRISKI, paaukuoti \$1.00
MOTERISMS SAGUTES \$1.50
ZIEDAI 10 Kt. \$7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

- LAPKUS, trijų veiksmų tragi-komedija—E. Ručevičiaus 25c
JURGIS DURNELIS, 4 veiksmų komedi ja, Zemkalnio 25c
BILUTE, 2-ju veiksmų melodrama—Zemkalnio 25c
M. VAITKAUS—Brėkta, poema 15c
- Raudoni žiedai, eilės 40c
M. VAITKAUS—Šviesūs kriauli, eilės 40c
PUTINO—Kunigaikštis žvaizda, poema, ir 18 A MICKEVIAUS RASTŲ 70c
F. SCHILLERIO "Klasika ir Meilė," 5 veiksmų mistelėnų tragedija 50c
- A. CEKOVO—Vysnių Sodas, 5 veiksmų komedi ja 40c
K. GAIGALO—Laisvės Kovotojai 25c
GLASS ir KLEINO—Potakas ir Perlamutras, 3 veiksmų komedi ja 40c
H. IBSENO—Šmėklos, šeimos drama trimis veiksmiais 40c
DANGUS, BRANGUS, 2 aktų komedi ja 20c
DOLPELIS MINISTERIJOS TARNAUJA, monologas 10c
EMĖS IR KALBEK 20c
GEGUZĖS SVENTE, 1 veiksmo drama 40c
JURGIS ŽIBURYS, 3 veiksmų vaidelis 15c
MONOLOGAI: Teatras ir Dekorasijos ir Maz gelis Nepadėjo 15c
FRABOCIŲ ŠEŠELIAI, drama 75c
RYTU SVETIAS, drama 4 aktų 50c
TEODOLINDA, 1 veiksmo komedi ja 20c
TRYS SESUTĖS, 4 veiksmų drama 60c
VALKATA, 4 veiksmų dramos vaidelis 50c

ĮVAIRIOS KNYGOS

- TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kn. P. Saurusaičio 15c
PELENŲ JURGUTIS—Apsaka—Kun. J. Jakšto SILETIEJŲ IR ŠALTIEJŲ KRATAI—Pr. Ma sioto 35c
VAIZGANTO RAŠTAI—Tomas VI 60c
SV. JEZAUS VARDŲ DRAUGIJOS ĮSTATAI — Kun. P. Saurusaičio 45c
LIETUVIŠKŲ PASAKŲ, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus 75c
PERGYVENTOS VALANDOS, 144 pusl. (Karvojaus laikai) 25c
KATALIKŲ BAZNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. Antano Waplerio 50c
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS 5c
ŽEMAIČIŲ VYSKUPYSTĖ, 247 pusl. Vysk. Mot. Valančiausko 40c
PAMOKSLAI BE KUNIGO, 214 pusl. Kun. Jonas Gerutis 40c
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burlos, II tomas 25c
OZKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. I dalis. 50c
KRIAUČIUS MOTIJEJUS, dialogas 25c
MONOLOGAI: Blaivin. Pirmininkas Ant Vienų Pečių; Simas Oratorius 15c
OZKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. II dalis. 50c
IZDU SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson 35c
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būrys. Minkštasis apdarai \$1.50
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būrys. Kietasis apdarai \$1.00
SCENOS ĮVAIRUMAI, kvėlos komedijos 40c
ATSARGIAI SU UGNIMI 10c
APIE APRAUDĄ 5c
DEGTINĖ—NUODAI 15c
BOTANIKA 20c
DELEGATŲ KELIŅĖ LIETUVON 1916 m. EUROPOS ISTORIJA 50c
KRAUŽI SKERDYNE 25c
KATALIKŲ BAZNYČIA IR DEMOKRATIZMAS 50c
- KRUVINA REVOLUCIJA AR RAMUS KUL TŲROS DARBAS? 5c
KŲDIKIŲ AUKLETOJA (Kn. Saurusaičio) 10c
LIETUVIAI KATALIKAI ir Kitos Srovės 10c
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA 20c
LOGIKOS EVOLUCIJA 5c
LAISVENS BEJANGIUMAS 75c
MOTERYSTĖS NESUARDOMYBĖ 10c
METRAŠTIS—1916 METU 75c
SAUJOS GADYNĖS PIRMAUSRYJE 15c

- PUTINO RAŠTAI, I tomas 30c
LAZDYŲ PELEDOS RAŠTAI, IV tomas 30c
NAUJOJI VALDYBA 5c
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI 0c
FAZINKIME SOCIALIZMA 0c
RČELIŲ DARZELIS. Pamokymas kaip zodynai auginti 20c
- RAMBYNO TEVYNEJE 35c
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN 25c
SOCIALIZMAS IR KRİKSCIONYBĖ 15c
VIENYBĖJE—GALYBĖ 25c
ANYKŠČIŲ ŠEILIS, eilės 10c
JONO KMITO EILES \$1.50
NAUJOS EILES IR DEKLAMACIJOS 25c
PAVASARIO BALSAS. Maironio \$1.00
TEVYNĖS GARSAI, eilės 15c
TEVYNĖS KELIAS (Lūdo Geros eilės) 40c
LIETUVOS ISTORIJA 65c
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA 35c
40 ATVIRUKŲ Lietuvos valstybės miestų ir pilių ženklai ir gerbai 40c
BAZNYČIOS ISTORIJA 75c
LIETUVOS ISTORIJA 40c
A BRIEF LITHANIAN GRAMMAR 35c

MUZIKA

STANEIK-LAUMENSKIENĖS

- ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu 25c

J. TALAT-KELPSOS KORINIAI

- GAILESCIO GIESMĖ 10c
KETURI SUKINTAI 50c
NUPLASNOK 15c
OI, TU, LAKSTINGALELE ir Vanagėlis tapėjo 25c
BALNOK, TARNE, ŽIRGA ir Gerkim, broliukai 15c

ANTANO BACIULIO KORINIAI

- KO VEJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianu 50c
ARTOJAS (Duetas) 75c

JUOZO ŽILEVICIAUS KORINIAI

- ČIA KRASTAS LIODNAS ir Gaudžia, gaudžia auksa varpas 30c
GIRTUOKLŲ DAINA 40c
JAU PAVASARIS ATEJO 25c
LAISVĖS DAINA 35c
NULIDDIMO VALANDA 40c
ŠERIAU ŽIRGEI 75c
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS 25c
UBAGELIS 50c

STASIO SIMKAUS KORINIAI

- KAREIVIŲ DAINA 40c
SUNKU MAN GYVENTI 35c

AL. KAČANAUSKO KORINIAI

- SUDIEV LIETUVA 25c
SUDIEV LIETUVA. Mėšriam chorui 20c
GERK, GERK, GIRTUOKLELE! Mezzo soprano 30c
LIETUVIŲ IMNAS 20c
MYLIU TAVE 25c
O, KAMP MIELA IŠIRŠT 45c
UZ KLYSTANČIUS ŽMONES 45c
TU MERGELIŲ DAINAVIMAS 25c

M. PETRAUSKO KORINIAI

- GRAZI GAMTA 50c
EKAMBANCIOS STYGOS 75c

JUOZO NAUJALIO

- GIEMINELIS (bažn. chorams ir mokykloms) 40c
MAN LIODNA. Mėšriam chorui 30c
VASAROS NAKTYS. Mėšriam chorui 30c
AR SKAUDA MAN SIRDĮ? 50c

ALEKSANDRO ALEKŠIO KORINIAI

- Vienam Balsui prie Piano
- GRAZI ČIA GIRUZĖ 50c
MEILE UDEGANTA KRŪTINĖ 65c
O, PAZVELKI 50c
VISUOMET SIRDIS SURAKINTA 60c

Duetai

- MOTERŲ SAJUNGOS IMNAS 50c
GIESMĖ Į SVENTĄ KAZIMIERĄ 50c
GINKIM SAJŲ LIETUVOS 50c
PIRMŲJŲ Į KOVĄ 50c
ISAUS VASARĖLE, Tu mano mergelė, iš bėgo merytė 50c
KAIP AS BUVAU JAUNAS, žiūrai anksci rytą, Ai užgimiau Lietuvoj 50c
EIK, MANO MERGELĖ, Ai sutikau žydėlį, Kam anksai kelkis 50c
MIELS TAVELI: Oi, skauda galvelę; Atsi gėriau šilto vyno 50c
OI, DZIUM-DZIUM; Uį jūrą; Kalbin jaunas bernuželis; Ai turėjau vištą 50c
TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemanas; Oi, Ciūčiai-litliai 50c

Mėšriam Chorui

- NE MARGI SAKALELIAI 30c
MEILE (Love). Solo balsui, smuikai ir pianui Lietuvos ir angli kalbose \$1.00
PIEMENELIS, duetas 50c

P. SARPALIAUS KORINIAI

- DUKRUZELE 50c
VAKARAS 35c

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATORA

- KATAKIZMAS, kn. Kulikausko 30c
A-B-C 35c
VAIKŲ ŽVAIGZDUTE, Dalis I 30c
VAIKŲ ŽVAIGZDUTE, Dalis II 40c
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIKINI MAS. Kun. S. Draugelio 15c

ZODYNAL

- J. NORKAUS — Svetimų ir nesuprantamų žodžių zodynis 40c
ANGLISKAI-LIETUVIŠKAS Zodynis 75c

"GARSAS"

73 East South Street P. O. Box 421
WILKES-BARRE, PA.

LIETUVISKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparduok pirm negu pasiteiravusit pas mus. Rašykite:

KURT H. SCHURIG & CO.

50 Broadway New York

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. VARGONINKŲ SAŲGOS VALDYBA

Kun. J. Simonaitis—Dvasios Vadas, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.
 A. Visminas — Pirmininkas, 57-38 64th St., Maspeth, N. Y.
 P. Petratis, — Vice-Pirmininkas, 147 Montgomery Street, Paterson, N. J.
 Brolis J. Barys, M. I. C. Knjgus, St. Mary's College, Thompson, Conn.
 J. Brunda — Raštininkas, 182 High St., Brooklyn, N. Y.
 J. Stulgaitis — Iždininkas, 122 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

IESKAU seno pažyšto FRANK BUDRY. Jis yra žentas, paeina iš Kauno gubernijos, virš 40 metų amžiaus, apie 5½ pėdų aukščio, viršūgalvis praplikęs, nuola nešioja akinius, iš amato bardzaskutys. Turis svarbų reikalą. Prašau jo paties atsiliepti, arba kas apie jį žino man pranešti šiuo adresu:

MR. A. BACENAS, R. 7, Box 184, Coldwater, Mich.

JEI PATRUKĖS IŠMĖGINK ŠĮ VELTUI

Vartok prie bile patirkimo, seno ar naujo, didelio ar mažo ir jū būsite ant kelio, kuris pertikrino tūkstantais.

Siūnciam Veltui Prirodymui

Kiekvienas patrukęs vyras ar moteris, būtinai rašykite į W. S. Rice, 75-E Main Str., Adams, N. Y., išmėginimui šio nuostabaus metodo veltui Tik pridėk prie patrukusios vietos, o viskas gerai prieis. Nežmėginik atskreipt dėl šio išmėginimo veltui, reikalaujant Stimulating Application. Kam kankintis visa gyvenimą kovojant su patrukimu. Kam išsistatyt gangrenos pavojun dėl kokio ten mažo patrukimo, kuris tūkstantis paguldyt ant operacijos stalo? Daug vyrų ir moterų užsimta tokia rizika, kuomet patrukimas jiems neparadug klaidu. Rašykite būtinai dėl šio išmėginimo už dyką, kuris nuostabiai pagydo didelius ir mažus patrukimus. Kreipkitės į W. S. Rice, Inc., 75-E Main Str., Adams, N. Y.

KENCIANTIEMS PLAUCIŲ LIGOMIS

Jeį jūs kankinatės džiovos, duslio, šalčio, kosėjimu, bronchitais ir slogomis, ar kitomis plaučių ligomis, nieko nelaukiamis pabandykite Dr. F. J. Simanovskio importuotą Šventojo Kalno Arbatą. Tai geriausia pasauly gantos gyduolė. Tūkstantai dėkvoja laikais ir giria šią nepaprastą švento Kalno Arbatą, kuri daug žmonių išgydė.

Pragos Kardinolas S. P. Skrbensky iš Bohemijos rašo:

Gerbiamas Dr. Simanovski: Jūsų šventojo Kalno Arbatą yra tikra dovana kenčiančiai žmonijai. Dėku už šią gantą gyduolę. Ja aš nusikračiau plaučių ligos. Dabar aš esu sveikas ir galiu jums išreikšti savo pilną padėką.

Jeį šventenybė Popiežius Leonas XIII apdovanojo Sv. Petro Ordenu šios gydančios šventojo Kalno Arbatos išradėjas.

Pakelkite teksą tik \$1.20. Priešumčiama į namus, 6 pakelini \$6.00. Rašykite ir reikalaukite:

E. G. HERB CO., DP. 38
 784 Seneca Ave., Brooklyn, N. Y.

Biznieriui, Skelbkitės "Garse"

BREMEN EUROPA

GREIČIAUSI GARLAIVIAI ANT VANDENS

7 DIENOS Į LIETUVĄ

Puikus geležinkelio susisiekimas iš Bremeno į LIETUVĄ

Dėl informacijų kreipkitės:

57 Broadway, New York

NORTH GERMAN LOYD

Papildyti Geliamai Rankai, Sako Ponis Nowakowski

"Per savaitę da mota turina nepaprastai geliamą ranką. Naujasis prietaisas išimontuotas, platerinis ir munitis. Tačiau niekas nepažįsta jo. Pagaubus išaudojus dvi bombas įkaro Pajū. Expectoris vis šlaunamai grasų. At dabar esu visiškai sveikas, aš atstebinau geram visat Pajū Expectoris."

S. N.
 Philadelphia, Pa.

PAIN-EXPELLER

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

WAREHOUSE POINT, CT.

Nedoras šposas

Sausio 21-mą, apie 11 val. vakaro, Motiejus Mikolainis, gyv. Hartford, Conn., buvo pašauktas telefonu ir jam pranešė: "Važiok graičiau ant šermenu, brolis pamirė."

Motiejus, giliai susijaudinęs, atvažiavo sekmadienį anksti rytą "Mirusio" žmona pašaukė: "Aikš, tėvai, brolis Motiejus atvažiavo." "Numirėlis" atėjo, pasisveikino.

Tokis šposininkas yra tamsuolis, kuris taip žmogų ižeidžia ir gali pakenkti jo sveikatai. Tai yra savo rūšies kriminalas.

Pasirašo Numirėlis

CLEVELAND, OHIO

Iš L. Kultūros Darželio metinio susirinkimo

Sausio 13-tą L. K. Darželio dr-ja laikė metinį susirinkimą, liet. salėj. Atidarė pirmin. adv. P. Česnulis.

Kelios dr-jos prisuntė naujų atstovų, bet dauguma pasiliko tie patys, kurie jau darbuojas nuo L. K. Darželio dr-jos išsteigimo.

Perskaitytas laiškas nuo majoro A. Ardicko iš Kauno Dr. J. Basanavičiaus biusto išsiuntimo reikalui; taip pat nuo Švedų linijos, kuri biustą atvežė. Dalyviai pilnai įvertino pasidarbuosius nuopelnus.

A. Grigienė, M. Miščikienė ir J. Salaševičienė išdavė raportą iš rengtos "card party." Pelnas jau pridutos išdin. P. P. Mulioliu. Komisija pasiliko ir toliau darbuotis.

Vakaro rengimo komisija—K. Karpavičius ir P. Glugodienė pranešė, kad veikalą parinko, būtent, "Auros Sūnus." Darbas eina pirmyn. Trečiam komisijos nariui M. Čigui apleidus Clevelandą, jo vieton išrinktas J. Sadauskas.

Adv. P. Česnulis ir O. Mihaličienė patiekė ilgą raportą iš Civic Progress Lygos darbuotės.

Nurtata: gaut Dr. Basanavičiaus istoriją ir paduot į visus laikraščius. Tuo reikalu atskreipta į Liet. Pasiuntinybę Washingtonė.

K. Karpavičius pranešė, kad lankėsi svečias p. M. Bagdonas iš Washingtono, teiravosi apie Darželį ir jo reikalus.

Beveik visa valdyba likosi tai patį ir 1933 m.: pirmin. — adv. P. Česnulis, 1-mas vice pirmin. — O. Mihaličienė, 2-ras vice pirm. — J. Sadauskas, prot. raštin. — K. Karpavičius, fin. rašt. — Vl. Šukienė, išdo globėjai — Julė Salaševičienė, Ona Baltrukonienė; korespondentai: vietinei spaudai — K. Karpavičius, anglų spaudai — O. Mihaličienė, katalikų spaudai — P. Glugodienė, tautininkų — J. Jaras.

Veikiančioji komisija (darželio atidarymui) — K. Karpavičius, O. Mihaličienė, P. Muliolis, P. Glugodienė, M. Miščikienė, Vl. Šukienė, J. Sadauskas, J. Jaras (ir da vienas narys, kurio nepasizymėjau).

P. Glu-nė, koresp.

DAYTON, OHIO

Jau baigias sausio mėnuo, bet darbų pagerėjimo nesimato. Dalguma jau ir lietuvių nedirba treti metai, o reikia gyventi ir vargti.

Vyčių 96 kp. vakaras

Sausio 15 d. š. m. šv. Kryžiaus par. svėtainėje buvo Vyčių programa. Visų pirma sudainuota Vyčių himnas, vėliaus du dalykėliu sugrojo Vyčių orkestras. Sekė "paju kontestas." Pirmutinis suvalgė Vanago sūnus. Kalba P. Gudelis apie Vyčių atsi-

DETROIT, MICH.

Lietuvos nepriklausomybės 15-kos metų sukaktuvių minėjimas

Generalinis šv. Jurgio parapijos dr-jų atstovų susirinkimas, kurį susaukė kun. J. Čižauskas, įvyko 1933 m. sausio 22-raj šv. Jurgio par. mokyklos svėtainėje.

Susirinkimą malda atidarė kun. J. Čižauskas.

Taipgi kun. J. Čižauskas paaiškino, kad kas metai mūsų parapijoje yra švenčiama Lietuvos nepriklausomybės atgavimo diena, todėl yra susaukęs parapijos komitetą ir visų dr-jų atstovus, kad tą šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

Įsiregistravo šių dr-jų atstovai: šv. Jurgio parap. — kun. J. Čižauskas ir komitetas; šv. Jurgio dr-jos — R. Petrokas ir J. Kasevičius; Sv. Juozapo dr-jos — M. Vačanauskas; LRKSA. 171 kp. — J. Čižauskas, P. Tamelis ir K. Petrokas; Susiv. 190 kp. — J. Karvelis ir M. Juodsnukis; Mot. SaŲgos 54 kp. — M. Čižauskiėnė ir M. Aukščiuėnienė; Lietuvos Dukterų dr-jos — M. Aukščiuėnienė; Sodalicijos — O. Rakauskaitė ir V. Cepelionytė; parap. choro — P. Medonis ir A. Sirvaitis; Det. Kat. Sp. Rėm. dr-jos — J. Ūsoris ir S. Bukšaitė; Maldos Apašt. — V. Mikalauskiėnė ir O. Skūlienė; Tretininkų kp. — O. Vaškevičienė ir J. Straukus; Sv. Vardo (Holy Name) dr-jos — kun. J. Čižauskas; Jaunimo klubo — L. Barkauskas; Sv. Pranciškaus dr-jos — Pr. Valatkevičius ir M. Bukšaitis.

Toliaus sekė pasitarimai ir nutarimai.

Nurtarta: Lietuvos nepriklausomybės šventę apvaikščioti vasario 12. Pradžia 4:30 val. vakaro. Pelnas parapijai.

Vaikučius sutarkyti sutiko komiteto nariai — J. Ūsoris, M. Bukšaitis ir P. Tamelis.

Rengimo komisijon išrinkta: K. Petrokas, P. Medonis, J. Kasevičius, muz. J. Čižauskas, M. Juodsnukis ir M. Aukščiuėnienė. Susirinkimą malda uždarė kun. J. Čižauskas.

Kun. J. Čižauskas, pirm. M. Aukščiuėnienė, rašt.

SO. BOSTON, MASS.

Vyčių susirinkimas

Vyčių 17 Algirdo kuopa turėjo savo metinį susirinkimą sausio 22 d., 1933 m. Susirinkimą atidarė pirmininkas D. J. Averka, raštininkė perskaitė protokolą, kuris vienbalsiai priimtas.

Kadangi nauja valdyba turėjo užimti savo vietas, tai pirm. Averka pakvietė naują pirm. K. Ambrozą, Jr. Kaip visuomet, taip ir šiemet vieni kitiems linkėjo geriausios kloties.

Artistai pasiskirstė rolėmis ir stengiasi, kad neapviltų svečių. Virš minėtas teatras įvyks vasario 19, 1933 m., bažnytinėje svėtainėje.

Šokių komisija pranešė, kad buvo šokiai surengti naujų metų lauktuvėms, o nauji yra rengiami užgavėnių vakare. Šokių komisija kvietė skaitlingai dalyvauti.

Įvairios komisijos 1933 m.

Atsisiakius senoms komisijoms, kuopa turėjo išrinkti naujas siems metams. Teatralė komisija — S. K. Griganavičius ir D. J. Averka; šokių komisija — p-lė F. Karlonaitė, K. Ambrozai ir J. Gričiūnas; Federacijos skyrių — D. J. Averka ir F. Karlonaitė. "Drabnesnių" komisijų neminėsiu.

Buvo įnešimu, kad pagerbti šv. Kazimiero dieną. Kadangi yra gana gražaus laiko, tai palikta sekančiam susirinkimui.

Nesiradus daugiau reikalų, susirinkimas baigtas malda.

Po susirinkimo sekė žaidimai ir dainos.

R-žas

CHICAGO, ILL.

Lakūnai Darius ir Girėnas sausio 19 d. pasirašė sutartį su Laird Aircraft Co., sena aero kompanija Chicagoje, parengimui jų lėktuvo skridimui į Lietuvą pabaigoje gegužės mėn. 1933 metais. Laird bendrovė apsiima padirbdinti naujus sparnus tokiam skridimui, įdėti naujus gazolinui bakus 700 gal. talpos, sustiprinti važioklį, įdėti naujas vairavimo plokštumas, ir bendrai peržiūrėti ir sustiprinti visą lėktuvą, kad būtų galima pakilti su 7300 svarų krūviu. Už parengimą lėktuvo tolimam skridimui, bet neįskaitant nei instrumentų, nei motoro Laird bendrovė, remiantis sutartimi, gauna \$3,250. Sutartis jau užtvirtinta Fondo Globėjū.

Fondo Globėjai, peržiūrėję sutartį rado, kad ji prieinamiausia, tad ir užtvirtino.

Laird bendrovė viena iš seniausių lėktuvų dirbtuvių, ji pradėjo veikti 1912 metais ir pagamino pirmutinį komercinį lėktuvą Amerikoje. Laikui bėgant ir aviacijai augant, Laird bendrovė taip pat tobulėjo ir nuolatini vadovavo savo srityje. Nurtata: Laird aeroplanai 1927 m. lenktynėse New York—Spokane, Washington; Sv. Juozapo dr-jos — M. Vačanauskas; LRKSA. 171 kp. — J. Čižauskas, P. Tamelis ir K. Petrokas; Susiv. 190 kp. — J. Karvelis ir M. Juodsnukis; Mot. SaŲgos 54 kp. — M. Čižauskiėnė ir M. Aukščiuėnienė; Lietuvos Dukterų dr-jos — M. Aukščiuėnienė; Sodalicijos — O. Rakauskaitė ir V. Cepelionytė; parap. choro — P. Medonis ir A. Sirvaitis; Det. Kat. Sp. Rėm. dr-jos — J. Ūsoris ir S. Bukšaitė; Maldos Apašt. — V. Mikalauskiėnė ir O. Skūlienė; Tretininkų kp. — O. Vaškevičienė ir J. Straukus; Sv. Vardo (Holy Name) dr-jos — kun. J. Čižauskas; Jaunimo klubo — L. Barkauskas; Sv. Pranciškaus dr-jos — Pr. Valatkevičius ir M. Bukšaitis.

Toliaus sekė pasitarimai ir nutarimai.

Nurtarta: Lietuvos nepriklausomybės šventę apvaikščioti vasario 12. Pradžia 4:30 val. vakaro. Pelnas parapijai.

Vaikučius sutarkyti sutiko komiteto nariai — J. Ūsoris, M. Bukšaitis ir P. Tamelis.

Rengimo komisijon išrinkta: K. Petrokas, P. Medonis, J. Kasevičius, muz. J. Čižauskas, M. Juodsnukis ir M. Aukščiuėnienė. Susirinkimą malda uždarė kun. J. Čižauskas.

Kun. J. Čižauskas, pirm. M. Aukščiuėnienė, rašt.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

PRISIRUOŠIMAS SKRIDIMUI

CHICAGO, ILL. — Lakūnai Darius ir Girėnas sausio 19 d. pasirašė sutartį su Laird Aircraft Co., sena aero kompanija Chicagoje, parengimui jų lėktuvo skridimui į Lietuvą pabaigoje gegužės mėn. 1933 metais. Laird bendrovė apsiima padirbdinti naujus sparnus tokiam skridimui, įdėti naujus gazolinui bakus 700 gal. talpos, sustiprinti važioklį, įdėti naujas vairavimo plokštumas, ir bendrai peržiūrėti ir sustiprinti visą lėktuvą, kad būtų galima pakilti su 7300 svarų krūviu. Už parengimą lėktuvo tolimam skridimui, bet neįskaitant nei instrumentų, nei motoro Laird bendrovė, remiantis sutartimi, gauna \$3,250. Sutartis jau užtvirtinta Fondo Globėjū.

Fondo Globėjai, peržiūrėję sutartį rado, kad ji prieinamiausia, tad ir užtvirtino.

Laird bendrovė viena iš seniausių lėktuvų dirbtuvių, ji pradėjo veikti 1912 metais ir pagamino pirmutinį komercinį lėktuvą Amerikoje. Laikui bėgant ir aviacijai augant, Laird bendrovė taip pat tobulėjo ir nuolatini vadovavo savo srityje. Nurtata: Laird aeroplanai 1927 m. lenktynėse New York—Spokane, Washington; Sv. Juozapo dr-jos — M. Vačanauskas; LRKSA. 171 kp. — J. Čižauskas, P. Tamelis ir K. Petrokas; Susiv. 190 kp. — J. Karvelis ir M. Juodsnukis; Mot. SaŲgos 54 kp. — M. Čižauskiėnė ir M. Aukščiuėnienė; Lietuvos Dukterų dr-jos — M. Aukščiuėnienė; Sodalicijos — O. Rakauskaitė ir V. Cepelionytė; parap. choro — P. Medonis ir A. Sirvaitis; Det. Kat. Sp. Rėm. dr-jos — J. Ūsoris ir S. Bukšaitė; Maldos Apašt. — V. Mikalauskiėnė ir O. Skūlienė; Tretininkų kp. — O. Vaškevičienė ir J. Straukus; Sv. Vardo (Holy Name) dr-jos — kun. J. Čižauskas; Jaunimo klubo — L. Barkauskas; Sv. Pranciškaus dr-jos — Pr. Valatkevičius ir M. Bukšaitis.

Toliaus sekė pasitarimai ir nutarimai.

Nurtarta: Lietuvos nepriklausomybės šventę apvaikščioti vasario 12. Pradžia 4:30 val. vakaro. Pelnas parapijai.

Vaikučius sutarkyti sutiko komiteto nariai — J. Ūsoris, M. Bukšaitis ir P. Tamelis.

Rengimo komisijon išrinkta: K. Petrokas, P. Medonis, J. Kasevičius, muz. J. Čižauskas, M. Juodsnukis ir M. Aukščiuėnienė. Susirinkimą malda uždarė kun. J. Čižauskas.

Kun. J. Čižauskas, pirm. M. Aukščiuėnienė, rašt.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

Už šią šventę ir šiuosmet tinkamai apvaikščioti. O kad tai gerai atlikti, mes turime išiegti iš visų dr-jų atstovų vieną bendrą dr-ją, kuri tuomi rūpintusi.

Su kun. J. Čižausko kalba visi sutiko.

Muz. J. Čižauskas davė įnešimą, kad šį veikimą užprotokoluoti ir panašiai veikti ir tolimesnėje ateityje. Įnešimas priimtas.

Pirmininkauti sutiko kun. J. Čižauskas, raštininkaut M. Aukščiuėnienė.

GRAND RAPIDS, MICH.

Gerb. Diakonui V. Vaišnoračiui Primicijai Parengimas

Vasario 12, 10:00 A. M., gerb. Vincentas Vaišnoraitis su didžiausiomis iškilėmis bus įšventintas kunigu.

Šios taip prakilnios ir gražios iškilmės bus šv. Petro ir Povilo gražiojoje bažnytelėje. Istorikai kalbant, tai bus pirmutinės tokios iškilmės šioj parapijoje. Šioje bažnytelėje priims kun. sakramentą trys diakonai. Dalyvaus gerb. diecezijos vyskupas Penten ir tikimės labai didelės mirtos žmonių.

Toje dienoje bus ketverios šv. misijos prieš primiciją. Tie visi žmonės, kurie gaus užkvietimo tikietėlius, galės dalyvauti primicijanto iškilmingose šv. misiose.

Dėl šių iškilmių jau darbuojasi septyniolika prakilnių draugijų su trisdešimt keturiais delegatais.

Pirmas delegatų suėjimas buvo sausio 18 d. Šiame suėjime išrinkta ir sudaryta didelė jėga, kuri parodo labai malonią pradžią primicijos parengime.

Gerb. parap. sekr. A. Čižauskas pavedė pirmininkauti ir delegatų suėjimus tvarkyti sugabiam A. Blaškui, sekr. M. Bagdon.

Korespondentais paskirti M. Bagdon, p-ni M. Paura ir K. M. Rinkus.

Antras delegatų pirm. suėjimas buvo sausio 23. Šiame suėjime daug gražių patarimų suteikė gerb. kleb. J. Lipkus. Nurtarta paimti šv. Jurgio dr-jos svėtainę ir vakaro programai. Įtvarkyta kaip priimti didįjį catedros chorą, kuris giedos primicijanto šv. misiose.

Todėl, valio Grand Rapids lietuvių kolonijai! Susilauksime laugiaus prakilnių žmonių mūsų dvasiškių tarpe.

NEW YORK, N. Y.

Ukrainiečių opera "Mazeppa"

Vasario 4 d., šeštadienį, 8 val. vakare, Mecca Temple, 133 W. 55 St., New York, bus statoma ukrainų kalboje Petro Čaikovskio opera "Mazeppa."

Pernai metais suėjo trys šimtai metų Jono Mazeppos gimimimo. Visa ukrainų tauta šventė savo didvyrio sukaktuves. Šiemet Ukrainiečių Dailės Teatras priuovė šias sukaktuves paminėti pastatant grandiozinį veikal — opera.

Ivan Mazeppa buvo Ukrainos hetmonu 1687—1709 metais. Gimė mieste Mazepnyje, Ukrainoj 1632 m. Mokinosi Kijeve ir kituose Europos centruose. 1687 išrinktas kazokų valstijoje ukrainų hetmanu, po Rusijos globa. Rusijos caras, Petras Didysis, norėjęs Ukrainą prijungti prie Rusijos, bet Mazeppa užsispyrė visiškai pasiliuosuoti nuo Rusijos globos.

Visa opera dramatinga. Orkestro ir chorų dalyis labai įspūdingos. Ukrainų dainos sielvartingos. Jų tautiniai šokiai labai gražūs. Muzikos mylėtojams patartina pamatyti šią Čaikovskio

FRANCK'S CHICORY

PADARO GERESNĖ KAVĄ!

gaunam groesnė ir kavos krautuvės

HEINR. FRANK SOHN
 HAMBURG, N. Y.

operą. Operos dalininkų sąstasas siokis: Thalia Sabanieva — Metropolitan operos dainininkė; I. Valikanoff — Maskvos operos; A. Čerkassky — Phila. operos; E. Bussinger — Florentinos oper.; M. Shvets ir daug kitų.

Operos vadovybė kviečia lietuvius susipažinti su ukrainiečių daina.

V. J.

NEW YORK, N. Y.

Meno paroda

Vienintelė lietuvių menininkų grupė New Yorko apielinkėje, Lietuvių Meno Ratelis, rengia trečią Meno Parodą, kuri įvyks Hotel Victoria, prasidedant vasario 6 d., 1933 m. Ši paroda vis antra iš eilės laikyta Hotel Victoria ir tęsis iki vasario 20-tos š. m. Parodoj bus išstatyti kūriniai Lietuvių Meno Ratelio narių ir šiaip pavienių lietuvių menininkų, būtent: J. P. Sabalaukas, Helen V. Wise-Vytaite, J. Subačius, Mary Čralick, J. A. Paškauskas (iš Gary, Ind.), A. J. Mažeika, V. J. Vitkus, E. Vasiliauskas (iš Baltimore, Md.), ir kiti.

Remti šią Meno Parodą atsilankymu yra prašomi visi lietuviai, jų draugai ir pažystami, Lietuvių Meno Ratelis dirba nenuilstančiai Lietuvos ir lietuvių naudai ir jo visi žygiai vis toliau veda bendrą lietuvių vardą į didesnį tautišką nušvietimą svetimų tautų akcye.

Tad, visi lietuviai, nepamirškite šį istorinį meno žingsnį. Atsilankykite ir įvertinkite lietuvių menininkų žygius.

Ne Dailininkas

ISVENGK TĄ BAIME

Abejojama veikti taip, kaip veikia tikri vyrai ir moterys — nerū reikalo kankintis nuo liemtu nervų ir nusilpusios sveikatos. Didis Gydytojas Specialistas išrado preskripciją, kurią dabar vartoja tūkstantai. Ji padeda atsistatinti ir vadinasi

Nuga-Tone

Kiekvienas butelis yra garantuotas — vienas Doleris užmokės už mėnesio treatmentą. Nusipirk butelį šiandien — nuprausik vėl nemiegotas naktis. Jeigu po priėmimų tu tabletkų per dvidešimt dienų būsite nužugandėtas, jaus pingali bus sugrąžinti — jūsi nieko nerizikuojate.

CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŠKOJI ENCIKLOPEDIJA

IVAIRENYBĖS

JUOKINGI ĮSTATYMAI

"Card Party"
Sausio 14, pas gerb. Osetskus, Vyčių 25 kp. uolios narės, Ade- lės Osetskaitės tėvelius, buvo 25 kp. "card party." Narių ir taip jaunimo buvo prisirinkę gana apšėliai. Reikia tarti pp. Osetskams ačiū už jų tokią draugišką ir nuosirdų priėmimą pas sa- ve laikyti šią "card party," o ypatingai už vaisės, kas kp. nie- ko neatšėjo!

Nauji Narių Vajus
Gal ne visiems yra žinoma, kad dabartiniu laiku čia Vyčių 25 kp. naujų narių prisirinkimo vajus.

Mes clevelandiečiai katalikai turėtume ne tik patys senesnieji persiorganizuoti šį naują, bet juo daugiau privalėtume kreipti dėmesio į čia augusį jaunimą. Vyčių susirinkimas įvyks vasar- io 13-tą. Laukiama kuo dau- giausia kandidatų.

Sąryšio Susirinkimas

Sausio 25 d., Liet. svietainių buvo C. L. K. D. Sąryšio metinis susirinkimas, kuriame gana daug svarbių dalykų buvo apkal- bėta ir nutarta. Pirmiausia kal- bėta apie parasytus tautiškosms draugijoms laiškus, kuriais buvo užkviestos vėl grįžti į šį sąry- šį veikties iš vien dėl lietuviš- bės ir draugijų gerovės. Bet iš pakviestųjų draugijų ir klubių ne- davė nė viena atsakymo. Sąry- šis nutarė dą palaukti porą su- sirinkimų ir tada šį klausimą svarstyti ir visai baigti.

Kas link suvienymo šv. Kazi- miero, šv. Jurgio ir D. L. K. Vy- tauto draugijų į vieną bendrą draugiją, šio sumanymo komisi- ja, kurioje buvo J. Spausinaitis ir P. Bindokas, užbaigė savo darbą, nes savo projekta jau yra išvairių draugijoms apsvartymui. Kasimierinė ir Jurginė draugi- joms jau yra išrinkusios tam są- ryšio projektui apsvartyti komi- sijas.

Liet. Dienos rengimo komisi- ja, kurią sudaro J. Urbšaitis, P. Čaupienė ir J. Sadauskas pra- šė, kad darbas yra varomas Irmyn. Kalbėtojai Liet. Die- niai yra gauti šie: dr. Matulai- tis, adv. P. Česnulis, chem. inž. P. Žiūris, adv. J. Montvila ir yra manoma kviešti dr. Vitkų. Vokalei programos daliai numa- toms šie Clevelando liet. daini- ninkai bei dainininkės: gerb. Greičių šeima, E. Grigaitė, N. Skirbantas ir kiti. Iš šių daini- ninkų vieni yra jau apsiėmę, ki- ti, manoma, apsiims toje pro- gramoje dalyvauti. Po progr- mos bus šokiai.

Šios Liet. Dienos apvaikšči- jimas įvyks vasario 19 d., Liet. svietainių. Visų gerb. parap. ir draugijų prašome pažymėtoje dienoje nieko nerengti, bet nuo- ties dalyvauti savo tautos didžio- jė šventėje — Liet. Neprikla- ūsomybės 15 metų sukaktuvių ap- vaikščiojime bei paminėjime.

DETROIT, MICH.

Šv. Jurgio parap. choro vakaras jau čia pat

Sekmadienį, vasario 5, lygiai 6:30 val. vakare parapijos sve- tainių rengiama šio sezono vie- na šauniasiu programą.
Muz. J. Čičauskas su choro nariais (kai kurie šioj kolonijoj pasiliję, kaip geriausi juok- dariai) stato scenoj A. Pocius operetę "Nastutė" dalyvaujant mūsų jaunai laktiingai M. Pet- rokaitėi ir V. Čepelionytei; A. Širvaitis, Fr. Valatkevičius, R. Valaitis ir L. Barkauskas.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvaitės remia "Lietuvių Kambario" įrengimą
Visi pittsburghiečiai, net ir to miesto lankytojai, didžiuojasi "Cathedral of Learning" aukštu- mu ir gražumu architektūros. Bet lietuviai da daugiau nudžingo ir

(Pabaiga)

8. Ambotas Jonas (pusl. 388 s. IV): "pradėjo statyti baž- nyčią, įkūrė mokyklą." Gi pa- siųstoje Zymesnybių Žodynui biografijoje yra aiškiai pasaky- ta: "pastatyta bažnyčia už \$150, 000, mokykla už \$75,000." Tie- sia, gal Enciklopedijos redakci- ja iš manęs šią biografiją gavo pėrvėlai, bet Zymesnybių Žody- no redakcijos nariai darbuojasi kartu su enciklopedijos leidė- jais ir tad negalėjo būti sunku turėti tiksliai žinias. Taipgi pusl. 389 rašoma: "dažnai vado- vauja įvairioms lietuviškoms katalikiškoms organizacijoms, ypatingai katalikų jaunmui (Lie- tuvos Vyčių org.)" Biografijoje pasakyta: "Rūpinasi lietuvių dvasios ir kultūros reikalais, y- pač jaunimo auklėjimu ir pala- ymu juo katalikiškas ir lietuvi- škas dvasioje." Nors neabejoti- nai kun. Amboto nuopelnai ne- maži Amerikos lietuvių visuo- menėje, bet enciklopedijoje pa- talpintas išsireikšimas gali su- kelti nepasitenkinimo tarpe tu, kurie gal aktyvesni buvo Vyčių organizacijai. Tikslus išsireiš- kimas turi labiau lokalio pobū- džio ir apimantis bendresnėje formoje juo nuopelnus išelivijoje.

9. Ambrozaitis Kazimieras (pusl. 396 s. IV): "1896 m. sto- jo į Shenandoah kunigų semina- rią." Tokios seminarijos She- nandoah nebuvo.
10. Ambrozevičius Vincas (pusl. 397 s. IV) "įvairių organizacijų kūrėjas ir vedėjas." Išsireiški- mas klaidinantis. Žodis "orga- nizacijos" reikia skirti: a) Or- ganizacijos pilnoje to žodžio prasmėje tarpe lietuvių J. A. V. yra tos, kurios turi savo kuopas ar skyrius, bei kaip patalpinės ar kitos įvairios draugijos, kurių y- ra ir kurių buvę tūkstančiai, kurios seniau įvairiuose miestie- liuose dygdavo, "kaip grybai po lietaus" ne vien kilniais pašal- nos ar kultūros tikslais, bet ne kartą vien pagiežos, pavydo ir puikybės tikslais, negalima va- dinti žodžiu "organizacija." Ab- brozevičius Vincas, kurio gim- nacija, kada nenurodyta, nei orga- nizacijų, kurias įsteigė, vardai, nei vietos kame darbuositi nei- vardytas, sudaro abejonę, "kas gi jis buvo?" Jei suorganizavo vien vietines pašalpinės draugi- jas, ar tam panašias, taigi en- ciklopedijos leidėjai patalpinda- mi gal iš netyčių vieno pavard-ės bei datu, be išvardinimo vie- tų ir tt. ar numato galimybę ir kitų jam panašių asmenų pavard-ės patalpinti, kurių Amerijoje yra desėtkas tūkstančių. Jei mi- nėtas asmuo yra organizatorius tikrų organizacijų, tai būtinai turėtų būti išvardytos tų asmeni- liečiančios svarbesnės žinios. Pa- našios bendros formos žinios ne- turėtų tūpti enciklopedijoje.

Nekuriose vietose, pav. Ab- kanavičius Bruno, Adomaitis Kazys, Aleksis Juozas nėra nu- rodyta datų, vietų ir kame da- bar darbuojasi. Tiesa, gal tai redakcija, padarė tiksliai, kad sutauptus vietą, sumažinus iš- kaščius, vienok tos žinios bran- gintinos.
Pats enciklopedijos formatas patogus, gražus, proporcingas. Viduje gi būnų geistina paliki- mas truputį didesnių tarpų pra- dedant naują vardą. Taipgi iš- didžiuojasi nuo tada, kada buvo pranešta, kad toje vietoje bus įsteigtas ir "Lietuvių Kambarys." Tame kambarje turi būti gra- žūs tautiški papuošalai ir rakan- dai, kuriuos turi pasirūpinti Pittsburgho lietuviai.

Trečiadienį, vasario 22 d., Pi- liečių Klubo svietainėje, South- side "Lietuvaitės" Ratelis (Bachelorettes) rengia šokį. Pel- nas skiriamas įrengimui šio kam- bario, šį jaunų, energingų lie- tuvėlių grupelę pasiryžo dėti visas jėgas tautos naudai. Visi lietuviai turėtumet prisidėti ir remti šį kilnų tautišką darbą.

laikymas visur vienodumo, var- tojimas juodų raidžių ir pradė- jimas iš naujos eilutės aprašant įvairius asmenis, turinčius tą pa- čią pavardę, bet kitą vardą. Pav., išvardinama 11 Aleksu. Daug būtų patogiau, jei kiek- vienas būtų pradėdama su juo- domais raidėmis ir iš naujos ei- lutės.
Nuosirdus ir solidarūs bendra- darbiavimas—vienintėlis kelias išvengti klaidų ir nepa- sitenkinių

Išvengti klaidų ateityje ir be- reikalingo nepasitenkinimo rei- kalingas didesnis, uoliesnis ame- rikiečių bendradarbiavimas su enciklopedijos leidėjais. Gi en- ciklopedijos redakcijos pareiga amerikiečius į tą darbą įtraukti. Nepaisymas iš vienos pusės ir abejingumas iš antros — pa- senkas enciklopedijos vertei. Tei- singu ir objektingu žinių stoka kenks turiniui, o amerikie- čių neprisiėjimas pinigais pa- sunkins kilnaus darbo pagreitina- mą. Lietuviškos Enciklopedi- jos redaktorai negali užtekti- nai turėti teisingų reikalingų enciklopedijai žinių iš amerikie- čių gyvenimo: platusis okeanas, tolyma erdvė, kuri skiria juos nuo mūsų pasaulio, atima gali- mybę įsigyti jas asmenitais ame- rikiečių spauda, vienintėlis svar- biausias praeties įvykių šaltis- nis, persisunkęs bereikalingais pagyrais, faktų išpūtimu; pačių visuomenės veikėjų daugelio dvasia panaši spaudai, kurios dėka vien savęs aukštinimo, iš- didumo ir tt. Ydos amerikie- čiams ne naujiena; kiti visuome- nis vadai pagarbo verti ir en- ciklopedijoje neapleisti, bet... "tyli ir laukia, kad kiti jiems, be jų pačių prisidėjimu, laurų vainikus nuopintų." Paminėtinų asmenų aplenkimas, o nutyli- nų išpūtimas nėra vien asmeni- šės ambicijos žeidimas, bet ap- silenkimas su istorine tiesa, yra istorinių faktų iškreipimas, yra iškrianda padaryta kartų kar- toms.

Tik nuosirdus visų bendradar- biavimas gali darbą palengvinti ir patobulinti. Enciklopedijos eidėjai amerikiečių lietuvių ne- užignoravo. Išsitiutinę šimtus aiškų, atsikreipė per spaudą prašydami reikalingų žinių. Zi- rant mūsų gyvenimo apyvastos pažystant amerikiečių psiko- logiją, nemanau, kad to užtenka. Patiesis amerikiečiams tiek daug pasitarnavus savo Matutės Lie- tuvos gerovei, reikėtų pasirūpi- ti irgi prisidėti, kad tiems jų nuopelnams būtų pridūota tin- kama istorinė reikšmė, kad isto- riniai faktai būtų užrekorduoti istorijos šaltiniuose; kad verti paminėjimo enciklopedijoje vi- tuomenės vadai ir rašytojai bū- tu neaplenkti. Šis darbas yra is- toriniai mokslinės svarbos dar- bas.

SYPSENOS ĮTAKA

Dažnai pasitaiko girdėti ir skai- tyt patarimų — bū linksmam ir palaikyt šypsena (Keep Smil- ing). Tai geras patarimas, bet kartais sunku jį išpildyti.
Žinomas dalykas, negalim šyp- soti visą laiką, bet mes galim šypsoti bent kai kada.
Šypsena turi didelės įtakos. Šypsenos yra užkariavę karalys- tes. Jos yra nugalėję karzygius Jos yra išsprendę gintus ir ne- santaikas.

Kūdikio šypsena yra labiau- sia užkariaujanti. Motinos šyp- sena yra palaiminimas. Žmonos ar mylimojo šypsena yra džiaugsmas, kurs viska suveda į harmoniją.
Šypsena turi būt nuosirdi ir tikra, o ne nuduota.
Šypsena suteikia liksmesnį ū- pą, išsklaido liūdnas ir sunkias mintis. Šypsena paskatinas tave padėt kitam ju nelaimėj ir pa- trauks kitą gelbėt tavo nelai- mėj.
Šypsena tau padės užkariaut žmonių simpatijas ir pasitikėji- mą. Linksmas, nuosirdi šypsena yra atspindis tyros, malonios širdies būdo ir charakterio.

APIE ŽUVŲ AMŽĮ

Ar žuvis dvėsia dėl senatvės? Gal taip, gal ir ne. Bet papras- tai logiška atsakyti, kad taip.
Žurnalas "Popular Mechanics" apie žuvų amžių rašo: "Kai kurie karpių šeimos nariai gyveno šimtą metų ir nerodė senatvės ženklų, kaip tas pastebima pas žemės gyvulius, kurie pergyve-

nesni veikėjai apilę tyli, jau- nesni nekrepia ir tai dėmesio, kiekvienas susirūpinęs dabarti- ne bedarbe, priešpaudomis ken- čia ir tyli. Bet jeigu praecy- tų dėl savo Tėvynės Lietuvos, nesigailėta nei pinigų, nei var- go ir taip daug jai gero pada- ryta, tad dabar vis tik nereikė- tų patingėti, bet nors trumpa va- landėlė laiko pašvęsti, kad tuos savo didesnius ar mažesnius nuo- pelnus surekorduoti. Čia ne- reikalaujama didelio pasisėvėnti- mo, bet trumpas valandėlės lai- ko, o gražiam tikslui.

Praktiškiausia tas darbas at- likti reikėtų, kad būtų įsteigtos Lietuviškosios Enciklopedijos Komisijos šiuose rajonuose: New Yorko, Shenandoah, Wilkes- Barre, Pittsburgh, Philadelphia, Naujos Anglijos. Vakarinių Valstijų su centru Chicagoje. Kiekvienu komisija savo rajone galėtų geriausia žinoti, kurie asmenys turėtų būti paminėti en- ciklopedijoje ir iš jų išviloti reikalingas žinias; sudaryti sa- rasą paminėtinų enciklopedij-oje įvykių. Tas komisijas steig- ti turėtų imtis iniciatyvos vie- nas ar keli tos apieilinkės da- bartiniai veikliausi asmenis. Gi aikraščių bendradarbių, kuo nors kilnesniu pasiūlymū iš as- menis; b) svarbiausi įvykiai iš amerikiečių gyvenimo; c) žymesni ir įdomesni draugijų, bendrovių, istaigų istorijos ir finansinės ir moralės Lietuvai suteiktos paramos apžvalga ir tt. Ta gražiai sutvarkyta me- džiaga galėtų tilpti po raide "L", būtent "Lietuviai Jungtinėse A- merikos Valstybėse." Autobiog- rafinė medžiaga sulig raidžių tvarkos.

Da ne pėrvėlu. Laikas būtų jai atkreipti dėmesio. Centrāl- nių organizacijų vadai, redaktori- ai ir rašytojai turėtų šiuo rei- kalu susirūpinti. Manc nustebi- no visuomenės vadų pasyvumas po pirmo Lietuviškosios Enci- klopedijos kritikos straipsnio parašyto dr. A. M. Račkaus. Tai rodosi vieno žmogaus aidas nusukambėjęs per visą Ameriką ir vien tyliame daugelio nepasi- tenkinimo radę sau pritarimo. Bet iki šiol regisi nieko ar maž- kas pozityvaus padaryta. — Se- kun. S. J. Draugelis

CLEVELAND, OHIO

Vasario 5-tą Šv. Jurgio para- pijos svietainė, bus trys basket- ball žaidimai. Bus pirmas suėji- mas mūsų parapijos "All Star" merginų komandos su kita para- pijos merginų komanda: mūsų pirmos ir antros komandos su Immaculate Heart par. kaman- doms. Po žaidimų būna šokiai.

J. K. Venšovas

JUOKINGI ĮSTATYMAI

(Niekas nepaiso tų ūpu išleistų įstatymų, bet kai kurie iki pastarųjų laikų randasi statuty knygose)

(Tęsinys)
Bile asmuo pajuokiantis ar pravardžiuojantis Monchula, Fla., miestelį baudžiamas \$100 arba kalėjimu.

Texas valstybėj uždrausta i teismą įsinešti virvę, kurią ma- tyti "jurė," nes tas išgąsdintų kaltininką.

Utah valst. vyras turi būti at- sakomingas už visus savo žmo- nos kriminalius prasiėngimus, kuomet ji yra su juo.

Vermonte ir Alabamoj vyras atsako už savo žmonos nepado- rų vėlgimais. Teisės duoda jam galę ją suvaldyti, kur sako: "vy- ras gali pavartoti pagali ne sto- resnį už nyktį," bet nepasako kokio ilgio.

Glen Cove, N. Y., miestelio įstatymas baudžia bile vieną \$10 už iškasimą daugiau, negu 24 aliekų vienu sykiu.

Maine valst. draudžia nešioti čėvrykus apkaltus akstinais vie- šose vietose.

Nelegališka taisyti automobilį prie Washington, D. C., vieške- lio.

Kansas valst. statusas reika- lauja, kad kiekvienas pilietis, tarpe 21 ir 60 metų, turi eiti mušti žiogų (grashoppers) vie- ną dieną ir metus.

New Yorko valstijoj prieš tei- ses maitinti žvirblius.

Lake Forest, Ill., yra įstaty- mas, kur reikalaujama, kad kiek- vienas automobilis gatvėj turi būti vedamas dviračiu.

Važiuojantis automobiliu St. Paul, Minn., kuomet susitinka su arklui važiuojančiu vežimu, turi išlipti ir pagelbėti vežimui pravažiuoti automobiliu.

Remiantis senu įstatymu, eg- zistuojančiu Virginijoj, jeigu asmuo bus pagautas nenuėjęs tris sekmdienius į bažnyčią, baudžiamas mirtimi.

North Carolinoy nelegališka dainuoti be tono.

Illinois valstijoj prieš teises bile kam duoti cigaretę.

Ohio valst. bile ekspreso kom- panijos agentas, kuris neužsimo- kėjo taksų, turi būti patūpytas į kalėjimą ir maitinamas duona ir vandeniu.

Michigan valst. nelegališka baidyti laukines antis, jeigu ma- tai, kad kas kitas nori jas šauti.

Prašyti panelę pasivažinėti automobiliu prieš teises yra Spencer, Iowa.

Deleware valst. prieš teises kritikuoti protestonų prycerį. Bostonė nelegališka laikyti šunį didesnį (aukštesnį) 10 co- liu.

Spencer, Iowa, stovint šaly- gatvy, nelegališka asmeniai kal- bėti apie praeinantį pro šalį.

Švilpti ir užti teatfe prieš ar- tistą yra prieš teises Bostonė.

Rūkyti visose valgomose vie- tose yra uždrausta North Dako- toj.

Michigan valst. uždrausta au- tomobilius papuoti vėlukais.

Massachusetts valstijoj yra iš- leistas įstatymas, kur įsakoma, kad laike balandžio mėnesio vi- sus šunų užpakalinės kojos turi būti surištos.

Illinois valst. miesteliams lei- džiama reikalauti kiekvieno pi- liečio nuo 21 iki 50 m. amžiaus dirbti gatvėse po dvi dienas į metus.

Nelegališka nešioti lazdele Texas valst.

Colorado Springs draudžiama po vestuvių numesti senus čėv- rykus.

Utah valst. sena- tas išleido įstatymą, kad mote- riško čėvryko kulnis negali bū- ti aukštesnė kaip 1 1/2 colio.

Prieš teises strapalioiti gatvėse Opelousas, La.

Iowoj sekmdieniais kuris va- žiuoja greičiau, negu arklys ei- na, lauzo įstatymą.

Tennessee valst. automobilio šoferis (draiveris) turi duoti policijai prieš 10 dienų prane- šimą, kad jis važiuos bile keliu, prikaldamas prapešimą pakely.

Pennsylvanijos įstatymas sa- ko, kad bile asmeniui yra už- drausta vartoti kanuolę, šautu- vą, revolverį ar kitokią sprogs- tančią medegą vestuvėse ar ki- tokiuose kokiuose apvaikščioji- muose.

Memphis, Tenn., prieš įstaty- mą eiti į teatrą su spilka skry- bėlėj.

Evanston, Ill., sako, kad bile vienas viešai apsiengiantis ir nusirengiantis bus baudžiamas. Žiūrint, kaip jis nusirengia: jei- gu nusiuana vieną koją — \$2.50, jei abi — \$5.00.

Massachusetts valst. įstatymas draudžia vyruai, moteriai ar vai- kui vaikščioti su šunimi gatvėse sekmdienį.

Evanston, Ill., nelegališka per- simainyti drabužiais automobi- ly prie užtrauktų langų, nebent tik istikus gaisru.

Californijoj aukščiausio tei- ses nuosprendžiu automobilius turi praleisti einantį girta.

(Bus daugiau)

KERSTINGAS VYRAS

Ardmore, Oklahoma. — Sausio 29-tą bedarbis Jessie Buckelew, 29 m., nušovė savo buvusią žmoną Florence, 25 m., aliejaus dirbtuvės bosą Glen Fitzgerald, 41, buvusios žmonos seserį Miss Rica Webb, 22 m.; sunkiai pašovė Perry Owen, 30 m., na, žinoma, neužmiršo ir sau galą padaryt. Prie tra- gedijos, sako, privėdė šei- myninė nesantaika ir suiri- mas.

NAUJA SEIMYNISKA TRAGEDIJA

Erie, Pa. — Sausio 25-tą anksti rytą į policijos stotį naktiniuose rūbuose įbėgo Leonard Shaffer, 22 metų, ir pranešė, kad jo tėvas John Shaffer, 64 m., nušovė jo motiną Margaret, 53, se- serį Virginia 21. Tėvas būk norėjo nušaut ir jį, bet jis suspėjo pabėgt. Apsidirbęs su kitais, tėvas pats nušio- vė.

Tragedija įvyko po bar- nių tėvo su žmona. Mrs. Shaffer pagrasino persikys- rimu. Tada senis nustvėręs šautuvą pradėjo šaudyti vi- sus iš eilės, o užbaigė savi- mi.

SNYDER'IO KUNĄ ATRADO

Honesdale, Pa. — Sausio 26-tą Wilson Turner ir Merrill Sny- der atrado Lynn Snyder, 50 m., kuną.

Pereitų metų lapkričio 10-tą Snyder ir George Stankiewich besiriant valtele per Delaware upę nuskeno ir prigėrė. Stan- kiewich kuną atrado lapkričio 14-tą, o Snyder'io išbuvo nesu- rastas.

LIETUVA PER HAMBURGĄ

Moderninis, patogus ir kitų neviršijamas visose klasėse patarnavimas. Savaitiniai išplaukimai iš New Yorko. Patogus ir greit- tas geležinkelio susisiekimas iš Hamburgo.

VIDUTINĖS KAINOS. Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba HAMBURG-AMERICAN LINE 39 BROADWAY, NEW YORK

Vietinės Žinios

SVEČIAI

Sausio 24-tą su Centro Vice Prezidentu Saveru Marozu lankėsi iš W. Pittston 183-kuopos veikėjas J. Marcinkevičius.

Sausio 25-tą lankėsi kapitonas Steponas Darius, kuris su leit. S. Girėnu šių metų pavasarį skris iš New York'o į Kauną ir atgal. Kapitonas lanko lietuvių kolonijas ir skridimo komitetus greitesniam sukleimui reikalingų lėšų. Kapitonas patenkins, kad viskas eina gerai ir prie skridimo rimtai pasiruošta.

Sausio 26-tą lankėsi iš Pittston, Pa., Teismo Komisijos narys, 7-tos kuopos pirmia. Vladas Palūpis.

Sausio 27-tą mėnėsio "Meilės" reikalais lankėsi kun. Ašukas ir kun. A. Tamoliūnas, kurs paskutiniai laikais yra apsisotę pas kun. S. Draugelį, Easton, Pa.

TAURAI RENGIA SI PRIE VASARIO 16-TOS

Taurų Klubo komisija, išrinkta rūpintis Vasario 16-tos paminėjimui, sausio 26-tą laikė posėdį. Nutarta surengti iškilmingą bankietą su prakaibiu ir meniška programa. Komisijoj darbuojas: Vincas T. Kvietauskas — pirmasis, J. V. Dailys — sekretorius; M. Stanaitis, J. Stulgaitis, V. Šuldauskas, E. J. Deltuva, dr. Ig. M. Staudulis, Vikt. Kamarauskas, Leonas Lietuvninkas, dr. A. V. Leškauskas (Lish), A. C. Hardy ir Anthony Frank, Jr.

Pereitą savaitę detektyvai Burke ir Oliver suėmė net 6 jaunumečius vagišius, tarp kurių randasi tryš lietuviai.

Sausio 28-tą Mercy ligoninėj Wilkes-Barre miesto majorui Daniel L. Hart padaryta iš eilės antra operacija.

MIRĖ

A. a. Jonas Kanavičius, gyv. 132 Mill St., Pittston. Mirė sausio 25-tą. Sirgo kelias dienas. Paliko žmoną ir dvi dukteris. Sausio 28-tą, po gedulo pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioj, palaidotas par. kapuose. Velionis nuo pat savo atvykimo iš Lietuvos gyveno Pittstone.

LUZERNE TEISMAS M. W. O. LYGOS PETICIJĄ ATMETĖ

Vandens Lygos vadai nenusimena, jie pasiryžę darbuotis toliau

Sausio 24-tą Luzerne apskrities teismas "in bank" atmetė Municipal Water Ownership League peticiją reikalaujančią legalizuoti ir inkorporuoti taip vadinamą Water Supply District (Vandens Aprūpinimo Distrikta). Teismo nuosprendį, kuris susideda iš 35 mašinėlė surašytų puslapių, pasirašė visi Luzerne apskrities teisėjai — W. S. McLean, B. R. Jones, C. D. Coughlin, J. S. Fine ir W. A. Valentine.

Nuosprendį nurodoma, kad sudarymas tokio distrikto, aptakavimas gyventojų, susiduria su konstituciniais priešingumais.

Si byla tęsiasi apie 18 mėnesių. Vandens Distrikto sumanytas, kad perimt iš Scranton-Spring Brook Water Supply Co. vandens operavimą ir kontrolę.

Naujas pralaimėjimas Vandens Lygos vadams vilčių nesumažino. Jie ruošiasi prie naujų žingsnių. Reikalas busias perkeltas į aukštesnį teismą. Peticijos paragrafai, kurie galėtų prieštarauti konstitucinei tvarkai, bus perreviduoti ir pataisyti. Lygos advokatai Paul J. Schmidt ir W. L. Pace tuo reikalu jau darbuojas.

Rezignavus John Lowson, Lygos prezidentu išrinktas žinomas veikėjas prelatas J. J. Curran.

STANKEVICIENĖ NUTEISTA MIRTI

Sunbury, Pa. — Sausio 30-tą teisėjas C. K. Morgenroth nubaudė Marę Stankevičienę, 49 m., iš Shamokin, Pa., mirties bausme. Stankevičienė teisme pripažino, kad pereitų metų lapkričio 14-tą mirtinai "užvampino" plaktuku bėmėgantį savo vyrą 70 metų amžiaus. Pradžioje Stankevičienė pasakojo, kad jos vyrą užmušė banditai.

CASEY—TURPIN BYLA

Sausio 26-tą Luzerne apskrities teisme pradėta svarstyti Dr. J. J. Casey — kongresmono C. Murray Turpin byla. Casey sauno įneštam skunde prirodiėja, kad lapkričio 8-tos rinkimuose kai kuriuose balsavimų punktuose būta suktybių. Išaukta visa eilė liudininkų. Sausio 28-tą byla nutraukta ir atidėta į vasario 7-tą.

STABINSKIO—CESARSKIO BYLA PRASIDEJO

Sausio 30-tą Luzerne apskrities teisme prasidėjo jaunų žmogūdujų ir banditų — Antano Cesarskio (Petroskey) ir Frank Stabinskio byla. Abu iš Ashley, Pa. Kaip žinoma, jie du turės atsakyti už apskrities ascoriaus Emil Malinowski dukters Mary mirtiną sužeidimą, biznieriūas Peter Cutler nušovimą ir eilę kitų kriminalų. Ju bylos pasiklausyt ir jaunų žmogūdujų pasižiūrėti renkasi daugybė publikos.

LUTALIS MIRE PO ZEME

Sausio 30-tą North Scranton anglies kasykloje anglis ir žemė užgriuvo John Lutalis ir Joseph Klanobitch, abu iš N. Scranton. Atvykus policija ir gelbėtojai po valandos kasimo Klanobitch atkasė gyvą ir jis pasveikė, o Lutalį atkasė jau mirusį.

DAINUOS PER RADIO IR TOLIAU

Mrs. Agnes Yarrow, kuri kar trečiadienio vakarą linksminė Wyoming Klonio lietuvių per radio iš priežasties ligos per porą savaitių buvo sustojus dainuoti.

Dahar Mrs. Yarrow pasveiko ir vėl dainuos ir toliau iš W. B. R. E. stoties kas trečiadienio vakarą nuo 9:30 iki 10 val.

Lietuvių Moterų Klubas rengia penktą metinį balių. Įvyks vasario 28-tą Sterling viešbuty. Rengėjų komitete darbuojas P. Kutz, kaip pirmininkė, padėjėjos — A. C. Hardy, Boles Betz, J. V. Rutkauskas, C. Butkus ir N. Kuvusk.

Sausio 25-tą Corpus, Christi Texas, automobiliūas nelaimėjį užmuštas kun. J. E. Sullivan, 34 m., kilęs iš Luzerne, Pa. Velionis buvo pasižymėjęs lakūnas. Jo kūnas parvežtas ir palaidotas gimtame mieste — Luzerne, Pa.

Sausio 29-tą, anksti rytą, sudėgė didelis Albert Brother, senų automobiliū taisyimo ir laikymo garažius ir dirbtuvė, esanti netoli Wilkes-Barre ir Forty Fort orlaivių stoties (Airport) Garažius pastatytas metal atgal.

KINGSTON

209-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Įvyks sėkmadienį, vasario 5-tą, tuoj po sumos, pabažnytinėj svetainėj. Visi nariai būtinai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą. Šis susirinkimas yra svarbus, kadangi iš pereinoto susirinkimo liko daug visokių tarimų, o taipgi visa eilė naujų sumanymų.

Jeigu tarimas neįvyksta pagal narių pagėdavimą, tai nekaltinkit kuopos valdybą, o tik patys save už nelankymą susirinkimui.

Taipgi nariai, kurie yra užsilikę su mėnesiniais duoklėmis, atėikit ir atsilyginkit, kad neliktumėt suspenduoti.

M. Vilkelis, rašt.

CHORO BALIUS

Šv. Marijos parapijos choras vasario 14-tą rengia vadinamą Valentine Ball and Dance. gra-

žioj American Legion salėj, Market St., Kingston.

Balius bus visais atžvilgiais smagus. Gros tikrai geras orkestras ir bus duodamos pridedurų Valentines.

Choras užkviēia visus parapijonus ir pašalinius dalyvauti šiame baliuj, nes kuomet kitos parapijos draugijos kę rengia — choristai ir choristės visuomet juose parengimuose dalyvauja. Taipgi ir dainavimu draugijoms pasitarauja.

Tat nepamirškite atsilankyti, o visi turēsit "good time."

KINGSTONAS SUMUŠĖ BINGHAMTONĄ

Sėkmadienį po pietų, sausio 29, Sv. Vardo basket ball kamanda, pilnas busas 40 asmenų, raziavo žaist su Binghamtono ietuvijū basket ball kamanda — eam.

Žaidė Lietuvių svetainėj, Clinton St. Žmonijū buvo prisirinus pilna svetainė.

Prasidėjo žaidimas. Pirmiausia mažiuku — juniors ir Varsities, Binghamtoniečiai mažiuku kamandas sumušė. Bet kaip išėjo didžiųjų kamandos, tai buvo smarkus susirėmimas. Kingstono smarkuoliai Al. Paskevičius, J. Milančius ir kiti puolė binghamtoniečius. Vienas binghamtoniečių iš netyčiu kaip smogė alkūne Paskevičiui ir perkėlė kaktą. Paskevičius susmu- tęs gulėjo ant grindų. Vienok Kingstono didžiųjų kamanda suplikė binghamtoniečius.

Nors kingstoniečiai sugrįžo ubrozdytom bluzdom ir alkūnėm, bet sakosi turėję good time. Po žaidimų binghamtoniečiai prirengė užkandžių ir gerinų, o taipgi ir muziką, kur gračiai pasilinksminė, sugrįžo visi smagus namo.

SV. VARDO DR-JOS BALIUS

Sv. Marijos par. Sv. Vardo dr-gija pereitą antradienį, sausio 31-mą, American Legion salėj, Kingstone, surengė 7-tą metinį balių. Darbuosio šie: A. Aleksis — pirmasis, V. Agurkis, J. Milančius, J. Paskevičius ir B. Lendo, prie drabužių — P. Moran, A. Martin, E. Matulevičius ir F. Aleksis.

PITTSTON

CHORO VAKARAS GERAI PAVYKĖ

Pirmadienio vakare, sausio 30 Sv. Kazimiero parapijos choras vadovaujant muz. J. Kudirkai, surengė vakarą. Vaidino "Svarcas ir Milinė."

Vakaras visais žvilgsniais gerai pavyko.

Kadangi iš numerij nespėta laugiau parašyti, tai smulkmeiškas vakaro aprašymas tilps iekantiame "Garso" numery.

Sausio 30-tą iš Pittston Coal Co. rezignavo 6 buvę bosai (executives). būtent: J. J. Wynne, Ed. Green, P. H. O'Brien, Robert Shepherd, W. J. Higgins, W. J. Coplan ir G. M. Gillette.

UZ SARGO SUMUSIMĄ

Sausio 28-tą Luzerne apskrities teisėjas W. A. Valentine nubaudė Edward Brytus, 28 m., gyv. 474 N. Main St., Pittston, ir Edward Berkis, 29 m., gyv. 29 Union St., Pittston, užsmokēt po 100 dolerių pinigais ir nuo 1 iki 3 metų kalėjimo. Nubastieji pripažinę, kad sausio 27-tą vakarę užtakavę Lehigh Valley Co. sargą John Evans ir smarkiai jį apmušę.

WYOMING, PA.

Iš 244 kuopos 1932 m. gruodžio 18-tą 244 kp. laikė metinį susirinkimą. Duvo rinkimas naujos valdybos 1933 m. Išrinkti: pirmin. — St. Šidlauskas, padėjėjas ir prot. rašt.

Martinus Balukevičius, fin. rašt. — J. Čižauskas.

Susirinkimus nutarta laikyt po 15-tai tą sėkmadienį, 3 val. po pietų pas J. Čižauską, 127 E. 6-th St., Wyoming.

Pilnamečių narių kuopa turi 26, jaunamečių — 6, viso — 32.

KALTINA UZ KODIKIO NUZUDYMĄ

Sausio 27-tą Scrantonio policija apkaltino John Lesco (Peter Merino), 40 m., iš Hop Bottom, kurs sėdi kalėjime už visty vogimą, kad jis 1931 metais nužudė Mary Lazinski, iš Scranton, kūdiki. Motina ir Stella Sydlosky iš Scranton buvo apkaltintos toje žmogūdujystėje ir nuauostos nuo 9 iki 18 metų kalėjiman. Kalbama, kad John Leskt yra nužudyto kūdikio tėvas.

ATRADO TVENKINY

Honesdale, Pa. — Sausio 29-tą Howell tvenkinį atrado prigėrus; Timothy J. Evans, 54 metų amžiaus, gyv. Mount Pleasant township. Autoritetai mano, kad jis sausio 25-tą iššėjęs iš namų paklydo ir įsmuko į tą tvenkinį.

PARENGIMAI

VISI PARENGIMAI garsinami tu draugijū ir kuopp, kurica duodu spaudos darbus "Garsoi."

VALENTINE DANCE rengia Sv. Tryybės par. Sodulietis, ketvirtadienio vakare, vasario 16, 1933, Parapijos Salėj, kamp. South ir Meade Sts., Wilkes-Barre. Gros para orkestra. Įžanga 25c.

KONCERTAS—TEATRAS operetės žanroje 2-ju aktų "Vargšas Tadas." Įvyks vasario (Feb.) 19, 1933, 7:30 vakare, šv. Juozapo parapijos salėj, Binghamtono Ironio Nekroso, vargoniniko. Dalyvauja didelis sv. Juozapo par. choras. Įžanga 5c.

KINGSTONE 'VIENAS IŠ MUDVIEJŲ TURI APSIVESTI'

Sėkmadienio vakare, vasario 12, bažnytinėj svetainėj kingstoniečiai pamatys daug "fonių." Mat, tą vakarą Pittstono juokdariai A. Seporaitis ir K. Sakočius sako, kad šiaip ar taip "Vienas iš mudviejų turi apsivesti."

Tą vakarą jie sulos 209 kuopai komediją "VIENAS IŠ MUDVIEJŲ TURI APSIVESTI." Taipgi tie du juokdariai, kurie surado da vieną dzimdziuką, krės visokias "fonies" ir "dziokus" ir dainuos juokingas dainas. Kurie norite juoktis — tą vakarą nepasilikit namie.

"ZENTAI" VAŽIUOJA Į LUZERNE

Juos lydi piršliai iš Pittstono ir Scrantonio Vasario 19-tą į Luzerne atvažiuoja juokingi ir natvni "Zentai iš Amerikos."

Juos kviečia LRKSA, 23-ji kuopa. Vieta — Ideal Ball-Room svetainėj, 84 Main St., Luzerne. Lošimo pradžia 7:30 vakaro.

Su "Zentais" kartu atvyksta Pittstono juokdariai Kazys Sakočius ir Albinas Seporaitis, o iš Scrantū armonikos virtuozas V. Račinskas.

Luzerniečiai, nepraleiskit progos — pamatykit "Zentus" ir jų piršlius.

Vakaro pelnas Susivienymo bedarbių narių šelpimui.

Įžanga suaugusiems 25c., vaikams — 10c.

IŠSPROGDINO SILVESTRŲ NAMUS

Silvestrienė žuvo, penki sužeisti.

Philadelphia, Pa. — Sausio 28-tą da nesuimti asmenys išdinamitavo John M. Silvestro, amerikiečių italų fašistų organizacijos "Italijos Sūnų" vado namus.

Mrs. Silvestro žuvo, kiti penki šeimos nariai sužeisti.

Sprogimas buvo taip smarkus, kad mūro namas sugniūžo, kai kortų namelis, savo griuvėsiais prislėgdamas jo gyventojus.

Silvestrų tarnaitė Susie Green papasakojo, kad sausio 27-tą atsilankė misteriškas inspektorius, kuris sakėsi reprezentuoja Philadelphia Rapid Transit Co. Jis sakė norįs patikrinti rūšį (beismontą), ar jis nėra nukentėjęs nuo statymo naujo požeminio kelio (subway). Nepažystamasis, anot tarnaitės, jokie pundoilio neturėjęs. Bet P. R. T. kompanijos oficialams padarius patikrinimą, paskelbta, kad iš jos tuo reikalu tą dieną niekas nebuvo toje apielinkeje atsilankęs.

Sprogimas neabejotinai yra fašistų priėšų darbas. Silvestro yra fašistų lyderis, Mussolinio asmenis draugas ir Italijos konsulo Philadelphiajį legalis patarėjas. Trys Silvestrų vaikai mokosi Italijoj.

"Italijos Sūnų" organizacija paskyrė 5000 dolerių dovaną, kas nurodys sprogdintoją ar sprogdintojus.

Šeši metal atgal nesuimti asmenys išsprogdino John M. Silvestro ir jo brolio Joseph namus. Keli asmenys buvo sužeisti.

Silvestrų šeimyna dvi dienas prieš sprogdinimą sugryžo iš Italijos, kur praleido 4 mėnesius.

Autoritetai išgriozdė namo griuvėsiais ieškodami bent kokių ženklų, kokios rūšies bomba buvo pavartota sprogdinimui. Tie ženklai, žinoma, greičiau gali pristvest prie sprogdintojų susekimo.

NAUJIEMS 1933 METAMS

Tinkamiausia dovana savo artimiems ir giminėms yra užsakyti mėnesinį "MEILĖS" laikraštį, pašvęstą švenčiausiai Jėzaus Širdijai. Mėnesinis "MEILĖS" laikraštis patiks visiems, nes yra tikrai religinio turinio ir dvasiškojo pobūdžio.

Mėnesinis "Meilės" laikraštis rašo apie reikalingiausius katalikų tikėjimo dalykus ir išdėsto kilnų pamaldumą prie švenčiausios Jėzaus Širdies.

Mėnesinis "Meilės" laikraštis vieniems metams kainuoja tik \$1.00. Taigi, įmokėjus tik \$1.00, per ištisus metus gausite gražių dvasiškojo turinio skaitymų.

Mėnesinis "Meilės" laikraštis į Lietuvą kainuoja \$1.50. Tėvai ir giminės Lietuvoje gerėsis dvasiškais skaitymais ir jums dėkous už mėnesnio "Meilės" laikraščio išrašymą jų naudai.

Reikia žinoti, kad mėnesinis "Meilės" laikraštis dar atlieka apaštalavimo darbą mūsų lietuvių tarpe, aiškindamas tikėjimo tiesas, dėstydamas Intronizacijos tikslą, platindamas dorovę ir katalikiškąjį veikimą.

Taigi, brangus skaitytoju, argi pats neprisidėsi prie šio kilnaus apaštalavimo ir ar netapsi pasaulinis apaštalas, imdamas platinti mėnesinį "Meilės" laikraštį tarp savo brolių lietuvių, kad jie visi persimty švenčiausios Jėzaus Širdies meile. Juk ir Pats Išganytojas yra pareiškęs: "Ar atėjau ugnies siusti į žemę ir ko gi norėčiau, jei ne kad kurentųsi?" (Luk. XII, 49).

Svenčiausios Jėzaus Širdies Meilės Kongregacija tikisi iš brolių lietuvių, kad visi parems leidžiamą mėnesinį "Meilės" laikraštį, ir tuo pačiu prisidės prie užtikrinimo Kristaus viešpatavimo pasaulio šeimų namuose.

Visas prenumeratas siųskite "Meilės" (Charity) vardu, adresuodami:

SACRED HEART MONASTERY

Harvey's Lake, Pa. Alderson P. O.

106 Church St., Edwardsville, Pa.

Nuo 9-nių iki 10-tos rytais
Nuo 1-mos iki 3-šios po pietų
Nuo 6-tos iki 8-tos vakare

Sėkmadieniai ir šventadieniai, pagal sutartį.

GEORGE'S HOTELIS

Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Zemos kainos. Greitas ir mandagus patarkelio stoti.

Tėmykit numį: 88 East Market Street Wilkes-Barre, Pa.

Jurgis Vainis, Savininkas.

DR. A. J. VALIBUS

Gdytojas ir Chirurgas

106 Church St., Edwardsville, Pa.

Nuo 9-nių iki 10-tos rytais
Nuo 1-mos iki 3-šios po pietų
Nuo 6-tos iki 8-tos vakare

Sėkmadieniai ir šventadieniai, pagal sutartį.

Compliments of

Tel. 7-0931

DR. A. J. VALIBUS

Gdytojas ir Chirurgas

106 Church St., Edwardsville, Pa.

Nuo 9-nių iki 10-tos rytais
Nuo 1-mos iki 3-šios po pietų
Nuo 6-tos iki 8-tos vakare

Sėkmadieniai ir šventadieniai, pagal sutartį.